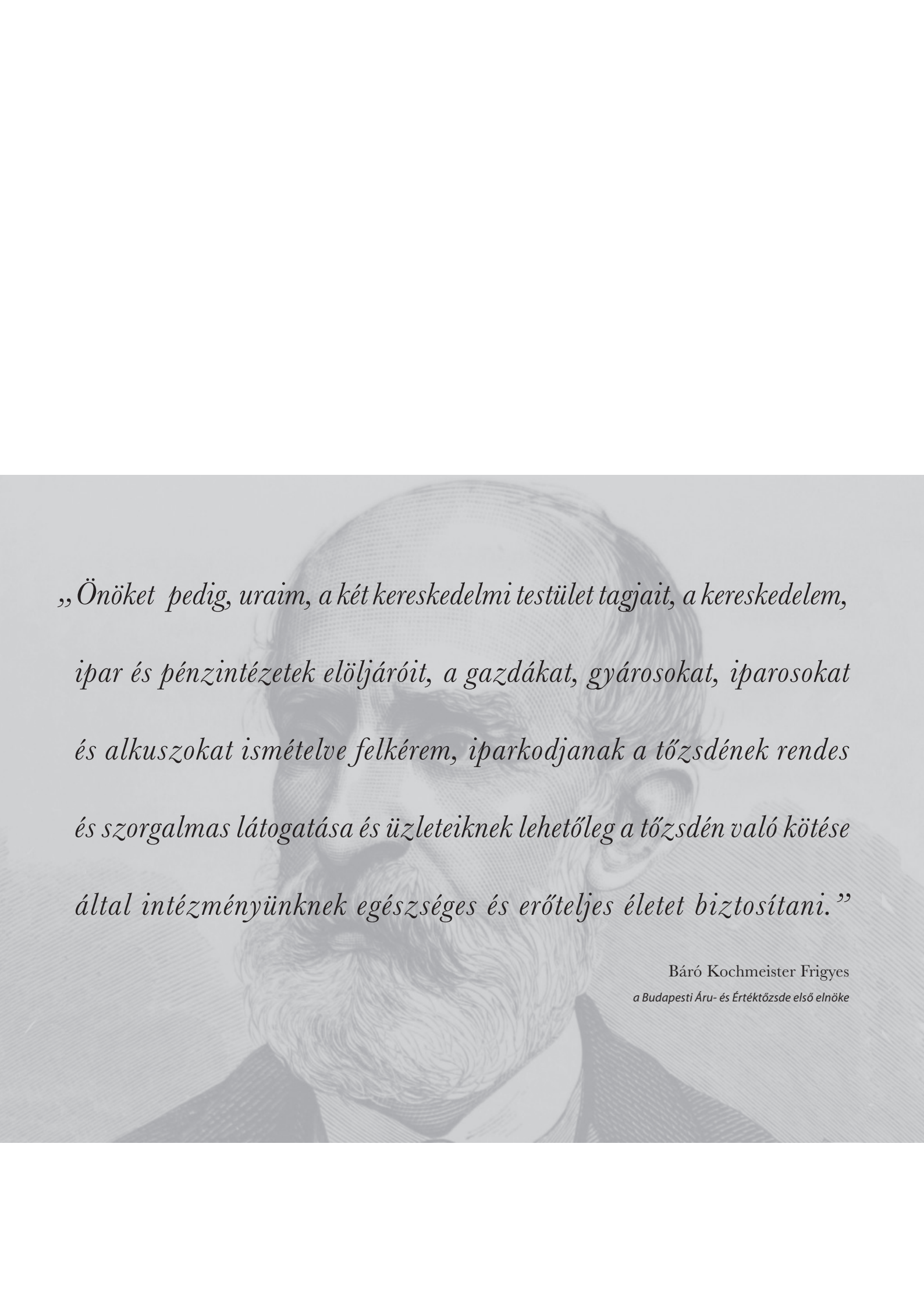

STRATÉGIAI JELENTÉS

2020

„Önöket pedig, uraim, a két kereskedelmi testület tagjait, a kereskedelem, ipar és pénzügyintézetek elöljáróit, a gazdákat, gyárosokat, iparosokat és alkuszokat ismételve felkérem, iparkodjanak a tőzsdének rendes és szorgalmas látogatása és üzleteiknek lehetőleg a tőzsdén való kötése által intézményünknek egészséges és erőteljes életet biztosítani.”

Báró Kochmeister Frigyes
a Budapesti Áru- és Értéktőzsde első elnöke

STRATÉGIAI JELENTÉS 2020

Felelős kiadó: Máté-Tóth István, vezérigazgató-helyettes

Kiadja: Budapesti Értéktőzsde Zrt.

1054 Budapest, Szabadság tér 7.

www.bet.hu

A Budapesti Értéktőzsde Zrt. (BÉT) missziója, hogy a tőkepiacok szerepe erősödjön Magyarországon, segítve a vállalatok növekedését és versenyképességét, biztosítva továbbá a háztartások gyarapodását, ahol a BÉT központi szereplőként nagyfokú bizalmat élvez.

A több mint másfél évszázada, 1864-ben alapított első magyarországi tőzsde örököseként a Budapesti Értéktőzsde meghatározó szerepet tölt be mind Magyarországon, mind a közép-európai régió tőkepiacán. Az 1990-es újjáalapítást követő dinamikus fejlődésnek köszönhetően a BÉT ma már a legmagasabb, a fejlett piacok standardjainak megfelelő szolgáltatási színvonalon szolgálja ki az értékpapír-kibocsátókat, a kereskedőket és a világ minden pontjáról érkező befektetőket.

Az elmúlt három évtized alatt a Budapesti Értéktőzsde a régió egyik leginnovatívabb piacává vált, amely elsőként vezette be többek között az opciós és határidős kereskedést, a régióban elsőként listázott tőzsdén kereskedett alapot, továbbá Európában az első között használta – a KELER közreműködésével – az elszámolás biztonságát alapvetően meghatározó központi szerződő fél szolgáltatást.

Mára a BÉT a régió legszélesebb termékkínálatával áll a befektetők rendelkezésére. A palettán a hagyományosan legnépszerűbb részvények és hitelpapírok mellett megtalálhatók a befektési alapok és strukturált termékek csakúgy, mint a külföldi részvények. Származtatott piacán a részvény alapú határidős és opciós termékek mellett Európa legnagyobb forgalmú devizapiaca és a régióban szintén egyedülálló áru piac is működik.

A Magyar Nemzeti Bank 2015. november 20-án adásvételi szerződést kötött a Budapesti Értéktőzsde korábbi tulajdonosával, az osztrák CEESEG AG-val és az Österreichische Kontrollbank AG-val. A tranzakció eredményeként az MNB minősített többségi tulajdonosa lett a BÉT-nek. A nemzeti tulajdonba került tőzsde – az új tulajdonos elvárásának megfelelően – a tőkepiac-fejlesztési célok mentén egy, a 2016–2020-as időszakra vonatkozó, öt évre szóló stratégiában fogalmazta meg, hogy az elkövetkezendő években mely prioritásoknak kell meghatározniuk a tőzsdefejlesztés irányát.

A Stratégiai Jelentés feladata évente beszámolni arról, hogy a BÉT mit valósított meg a 2016–2020-as időszakra szóló ötéves stratégiai tervéből. A kiadvány egyúttal kitekintést nyújt a következő év vállalásaira és folyamatban lévő feladataira is.

A Stratégiai Jelentés mellett természetesen a BÉT – a közgyűlési elfogadást követően – publikálni fogja az éves jelentését is, amely a Tőzsde gazdálkodási tevékenységét mutatja majd be.

KÉSZÍTETTÉK

Bozsik Balázs, dr. Dobrocsi László, dr. Forrai Mihály, Frecska Ábel,
Gergely Ádám, Körmöczy Dániel, Nagy Péter Gábor, Máté-Tóth István,
Paulovits Márton, dr. Szalay Rita, Varga-Balázs Attila, Végh Richárd

TARTALOM

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	6
Vezetői összefoglaló a BÉT 2016–2020-as stratégiája megvalósításáról	6
SIKERES 2020, MEGVÁLTOZOTT KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT	10
Az elmúlt 5 év tőzsdei forgalma, jelentős mennyiségű beáramló tőke, részvénypiaci csúcsok, tőzsdei bevezetések	10
Kibocsátói szolgáltatások fejlesztése, a felelős társaságirányítás erősítése	13
Értékesítési bevételek	15
Fejlődő tőkepiaci ökoszisztéma	17
Mentor Program: összefoglaló a GINOP és KMR projektekről	30
PIAC- ÉS TERMÉKFEJLESZTÉSEK	32
Az elemzés-árjegyzés program elindítása	32
A határidős BUX árjegyzésének újraindítása	35
A BÉT Xtend platform első három éve, a kkv piac feltételrendszerének kidolgozása	36
Vállalati kötvénypiaci fejlesztések, a BÉT Xbond piac feltételrendszerének kidolgozása	39
Indexfejlesztések	41
A BÉTa piac bővülése	44
BRANDÉPÍTÉS, KOMMUNIKÁCIÓ ÉS DIGITÁLIS JELENLÉT AZ ONLINE TÉRBEN	46
Digitalizálódó tőkepiaci jelenlét	46
Szélesedő befektetői kommunikáció	47
A BÉT a közösségi médiában	47
Rendezvények és edukáció több spektrumban is	48
Digitális jövő	49
A TŐZSDE OKTATÁSI TEVÉKENYSÉGE AZ ELMÚLT ÖT ÉVBEN	50
LEÁNYVÁLLALATOK	53
KELER Csoport	53
Budapest Institute of Banking	54
Első Értékpapírosítási Tanácsadó Zrt. – ELÉT	56
NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK	58
Roadshow események és nemzetközi konferenciák	58
BÉT FESE tagság – stratégiai feladatok, 2021–2025	60
PARTNERI EGYÜTTMŰKÖDÉS	61
A jogszabályi környezet változásai	61
Tőzsdei Tanácsadó Testület	64
Bizottsági munkák	65
TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS (CSR), FENNTARTHATÓSÁG	66
A BÉT ESG FEJLESZTÉSEI	68

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ A BÉT 2016–2020-AS STRATÉGIÁJA MEGVALÓSÍTÁSÁRÓL

A 2020-as évről az emberek többségének a világ bármely pontján először a COVID-19 vírus okozta pandémia, a lezárások és a gazdasági visszaesés jut majd eszébe. A 2020-as év kihívásai a tőzsdéket is komoly feladatok elé állították, amiket azonban sikeresen teljesítettek. A tőzsdei kereskedés folyamatos volt, a megnövekedett volatilitást a pénzügyi rendszer szereplői képesek voltak kezelni. A 2020-as év abból a szempontból is fontos a Budapesti Értéktőzsde számára, hogy ezzel az esztendővel lezárul a BÉT 2016-ban bemutatott, öt évre szóló piacfejlesztési stratégiájának megvalósítása, és ezzel párhuzamosan meghatározzuk a következő évek stratégiai irányait. Másrészt pedig azért is különleges ez az év, mert ekkor ünnepeljük a Budapesti Értéktőzsde újraalapításának 30., jubileumi évfordulóját.

Örömmel vetünk számot az elmúlt időszakkal, mert öt év alatt a hazai tőkepiac számottevő fejlődésen ment keresztül. A fejlett tőkepiac az innovatív gazdaság egyik legfőbb pillére, hiszen a tőzsde nagymértékben kiszélesíti a vállalatok finanszírozási lehetőségeit. 2016-ban az volt a Budapesti Értéktőzsde célja, hogy egy olyan átfogó fejlesztési programot valósítson meg Magyarországon, amelynek eredményeképpen növekszik a tőkeági forrásbevonás szerepe a magyar vállalatok finanszírozásában, a lakosság pedig a hazai részvényekbe való befektetésnek köszönhetően részesedhet a gazdasági sikerekből.

Törekedtünk arra, hogy mindez a szisztematikus építkezés jegyében valósuljon meg.

Az elmúlt öt évben jelentősen felpezsdült a magyar tőkepiac, jelenleg 80 kibocsátót számlál a BÉT, az 5 évvel korábbi 62 kibocsátóhoz képest. Soha annyi vállalat nem lépett tőzsdére, mint az elmúlt években. Nem csak dinamikusan növekvő, feltörekvő hazai társaságok, hanem olyan jelentős múlttal rendelkező, nagy nevek is bevezették papírjaikat a tőzsde valamely piacára, mint az MKB Bank, a Warberer's vagy a Duna House. A hazai tőkepiac stabil erősödését mutatja az is, hogy bár 2020-ban hosszú évtizedek óta nem látott válság rengette meg a piacokat, a BUX index az elmúlt 5 évben (a 2015. december 31-i záró árhoz képest 2020 végére) még így is összesen 75,78 százalékkal emelkedett.

Az évek során a BÉT fő tulajdonosa, a Magyar Nemzeti Bank támogatása mellett folyamatosan azon dolgoztunk, hogy a lehető legszélesebb eszköztárral támogassuk a potenciális kibocsátókat, a kis- és középvállalatokat.

2016-tól kezdve kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy ösztönözzük a középvállalatok tőzsdéi megjelenését. Elindítottuk a BÉT50 kiadványt, amely messze nem csak egy publikáció: a koncepció közösségformáló erejét kihasználva elő is segítjük a cégek közötti szakmai kapcsolatok épülését, közvetett módon pedig a gazdaság versenyképességének növelését. Ez a klub a legújabb, jubileumi, ötödik kiadványt követően már közel 250 vállalatot számlál.

Szintén 2016-ra tehető a London Stock Exchange Group leányvállalataként működő ELITE S.p.A-val kötött együttműködési megállapodás az ELITE Program elindítására. A képzéseket, networking-találkozókat, workshopokat magába foglaló nemzetközi vállalatfejlesztési program immár csaknem 1500 tagvállalatot számlál, 45 ország 36 szektorából.

A 2017-ben indított, jelenleg 5 kibocsátót számláló multilaterális kereskedési platform, a BÉT Xtend szintén a közepes méretű vállalkozások növekedési terveit támogatja. A koronavírus-járvány okozta bizonytalanság ellenére számos cég dolgozik a piaci megjelenésen. A most zárult rendkívüli évben a Tőzsde Standard kategóriában két kibocsátó jelent meg, a Pensum Group és a SunDell Estate.

2019-ben a Budapesti Értéktőzsde – az MNB Növekedési Kötvényprogramjához kapcsolódóan, a sikeres nemzetközi példákat alapul véve – másodpiaci szegmenst indított, BÉT Xbond néven, amely egy alternatív kereskedési platformot kínál a kötvénykibocsátást tervező vállalatok számára. A tapasztalataink rendkívül pozitívak: 2019 őszétől kezdve 2020 végéig 46 vállalat 53 tranzakció keretében 868,49 milliárd forint forrást vont be ezen a módon. A mezőnyben jellemzően nagyvállalatok találhatók, de a középvállalati szektor is képviselteti magát.

Középvállalati szolgáltatáspalettánk is tovább bővült: elindult saját, exkluzív, zártkörű platformunk, a BÉT Xmatch, amely a hazai, feltörekvő vállalatok és a potenciális befektetők egymásra találását hivatott elősegíteni. Az eddig két alkalommal megtartott rendezvénynél sikeresen váltottunk formátumot, hiszen a rendkívüli helyzet okán szükségessé vált a digitális térbe való áthelyezés.

Piacfejlesztési szempontból fontos mérföldkőként tartjuk számon az információellátottság növelését: a befektetői döntéshozatal elősegítését és a likviditás támogatását megcélzó elemzés-árjegyzési program 2017-es elindítását is.

Az edukációs tevékenységet illetően is jelentős előrelépést könyvelhettünk el: 2017 őszétől kiterjesztettük addigi oktatási programunkat, megalapítottuk a Budapest Institute of Banking oktatási intézetet. A BIB azóta a hazai pénzügyi oktatási piac meghatározó szereplőjévé vált, amelynek – az e-learning oktatási formát is hatékonyan alkalmazó – képzéseinek már több mint 1600 hallgató vett részt, hatósági és OKJ-s tanfolyamain pedig több mint 2600 résztvevő fordult meg.

A tőzsdefejlesztési stratégia, annak 2016-os bejelentése óta, semmit sem veszített létjogosultságából, hiszen a kis- és középvállalati szektor forráshoz segítése gazdaságpolitikai szempontból aktuálisabb, mint valaha. Ezért – ahogy azt az elmúlt öt évben már számos alkalommal megtettük – a jövőben is megfogalmazunk olyan javaslatokat a gazdaságpolitikai döntéshozók számára, amelyek a magyar tőkepiac fejlődését szolgálják. E téren még nagy tartalékaink vannak. Az elmúlt tíz évben gyors ütemben gyarapodtak (több mint megduplázódtak) Magyarországon a lakossági megtakarítások. Hasonlóan a magyar állampapírok finanszírozási fordulatához, a magyar vállalatok esetében is megvalósulhat egy fordulat, amelynek eredményeképpen a hazai lakossági megtakarítások – megfelelő intézményrendszer segítségével – jóval nagyobb arányban finanszírozhatják a magyar cégeket. Ehhez azonban szükséges a hazai tőkepiac fejlesztése.

A következő években, a megkezdett piacfejlesztésen túl, a Budapesti Értéktőzsde legfőbb feladata az üzleti céljainak érvényesítése, magának a BÉT-nek a tőzsdei bevezetése lesz. Kiemelt figyelmet fordítunk továbbá az oktatásban betöltött szerepünk növelésére, a tőkepiacokon az elmúlt időszakban egyre megkerülhetetlenebbé váló környezeti, társadalmi és társaságirányítási (ESG) szempontok beépítésére a BÉT működésének releváns szegmenseibe, illetve a digitális jelenlét további erősítésére, fejlesztésére.

A 2020-as év mellett a mostani kiadvány is rendhagyó, hiszen az elmúlt időszakban folyamatosan beszámoltunk a BÉT adott évének eredményeiről és az ötéves stratégia megvalósításának helyzetéről, így a 2016–2020-as stratégiához kapcsolódóan ez az utolsó kiadványunk. E kiadványnak tehát az is célja, hogy a fentiekben összefoglalt mérföldköveken túl részletes és átfogó áttekintést nyújtson a Budapesti Értéktőzsde elmúlt öt évéről, illetve az ezen időszak alatt elért eredményekről.

Nem kérdés, hogy a következő évek is számos kihívást tartogatnak a Budapesti Értéktőzsde számára, ugyanakkor az elmúlt öt év szisztematikus építkezésének eredményeként a BÉT felkészülten néz szembe ezekkel a kihívásokkal, annak érdekében, hogy folytatni tudja a piacfejlesztő tevékenységét.

*dr. Patai Mihály,
a Budapesti Értéktőzsde
elnöke*

*Végh Richárd,
a Budapesti Értéktőzsde
vezérigazgatója*

SIKERES 2020, MEGVÁLTOZOTT KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT

 AZ ELMÚLT 5 ÉV TŐZSDEI FORGALMA, JELENTŐS
MENNYISÉGŰ BEÁRAMLÓ TŐKE, RÉSZVÉNYPIACI
CSÚCSOK, TŐZSDEI BEVEZETÉSEK

RÉSZVÉNYPIACOK

Az elmúlt ötéves, 2016-tól 2020-ig tartó időszakban igen jelentős tőkebeáramlás valósult meg mind a BÉT szabályozott piacaira, mind a 2018-ban létrehozott BÉT Xtend kis- és középvállalkozási MTF piacra, valamint a 2019-ben elindított BÉT Xbond MTF kötvénypiacra. A tőkebeáramlás a részvényt piacon részben új kibocsátók tőzsdére lépésével, részben már a tőzsdén lévő társaságokban történő tőkeemelések útján valósult meg.

Az elmúlt öt év legnagyobb tőzsdei bevezetései közé tartozik a Duna House Holding Nyrt. 2016-os, a Waberer's International Nyrt. 2017-es és az MKB Bank Nyrt. 2019-es tőzsdei bevezetése, de ebben az időszakban valósult meg az UBM Holding Nyrt., a Pensum Group Nyrt. és a SunDell Estate Nyrt. tőzsdei bevezetése is, amelyek közel 240 milliárd forinttal növelték a BÉT részvényt piac kapitalizációját.

A kibocsátói aktivitásokat illetően 2020 eleje is kedvezően alakult, a szabályozott piacra ekkor lépett be a fent említett Pensum Group Nyrt., majd júniusban a SunDell Estate Nyrt.-vel új szabályozott ingatlanbefektetési társaságot köszönthettünk a parketten. A DM-KER Nyrt. és a Gloster Infokommunikációs Nyrt. részvényeinek BÉT Xtend piacra történő bevezetésével a kkv MTF piac számára is kedvezően indult az esztendő. A COVID-helyzet ugyanakkor megtörte ezt a pozitív tendenciát, a csökkenő részvényárfolyamok és az óvatos befektetői hangulat miatt a kibocsátók kívánnak a tőzsdére lépéssel.

Az új bevezetések mellett több tőzsdei társaságnál is jelentős tőkebevonásra került sor, melyek közül kiemelkedő az Opus Global Nyrt. 127,7 milliárd forintos, illetve az AutoWallis Nyrt. 126 milliárdos tőkeemelése. Ezek mellett jelentős tőkeemelést valósított meg a Konzum Nyrt. (közel 38 milliárd forint), a Finext Nyrt. (18,5 milliárd), a Budapesti Ingatlan Nyrt. (5 milliárd), az Appeninn Nyrt. (5,5 milliárd) és az Alteo Nyrt. (1,9 milliárd) is¹. 2020-ban az új bevezetések (Pensum, SunDell), valamint a végrehajtott tőkeemelések (AutoWallis, Nutex, Nordtelekom) összességében 14,5 milliárd forinttal növelték a szabályozott piaci részvénykapitalizációt. Az Xtend MTF piac esetében az új bevezetések (DM-KER, Gloster), valamint a végrehajtott tőkeemelések (CyBERG) bevezetési értéken 8 milliárd forinttal erősítették a kapitalizációt.

A kibocsátók mindemellett több jelentős társasági eseményt is végrehajtottak; ezek közül a legjelentősebb az volt, amikor 2019-ben a Konzum Nyrt. beolvadt az Opus Global Nyrt.-be. A BÉT három évtizedes történetében ez volt az első tőzsdei fúzió (beolvadás); az ügylet nyomán a parkett ötödik legnagyobb kapitalizációjú kibocsátója jött létre. Egyébiránt az elmúlt ötéves időszakban közel egy tucat kibocsátó hajtott végre részvényfelosztást, ezzel is növelve a részvényt piac forgalmát.

A szabályozott ingatlanbefektetési társaságok (SZIT-ek) számára komoly lendületet adott a BÉT támogatásával és közreműködésével 2016 júniusától módosított SZIT törvény. Ennek eredményeként 2020 végén már négy SZIT kibocsátó – a Finext Nyrt., a Budapesti Ingatlan Nyrt., a Graphisoft Park SE és a SunDell Estate Nyrt. – részvényeivel lehetett kereskedni a tőzsdén.

BÉT részvénytőzsi bevezetések és tőkeemelések, 2016–2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Szabályozott piac (Mrd Ft)*	5,5	46	79	348	14,5
Tranzakciók szám (db)	6	9	21	14	9
Érintett kibocsátók	Akko, Alteo, Appeninn, DunaHouse, FuturAqua	Appeninn, CIG, DunaHouse, Nordtelekom, Nutex, Opus, OTT-ONE, UBM, Waberer's	Appeninn, BIF, CIG, Delta, Finext, Konzum, Nutex, Opus, OTT-ONE, SET	Alteo, Akko, AutoWallis, FuturAqua, MKB, Nutex, Opus, SET	AutoWallis, Nordtelekom, Nutex, Pensum, SunDell
Xtend részvénytőzsi (Mrd Ft)*		–	3	5	8
Tranzakciók száma (db)		–	1	2	3
Érintett kibocsátók		–	Megakrán	CyBERG, GOPD	DM-Ker, CyBERG, Gloster

*Tranzakciós áron

¹ A Delta Technologies Nyrt. és az ENEFI Vagyonkezelő Nyrt. által megvalósított tőkeemelésekből származó részvényeket a jelentés elkészítésekor még nem vezették be a BÉT-re.

HITELPAPÍRPIAC

A BÉT hitelpapírpiacain is jelentős növekedés volt tapasztalható az elmúlt öt évben.

A BÉT hitelpapírpiaci kapitalizációja, 2016–2020 (Mrd Ft)*					
	2016	2017	2018	2019	2020
Állampapírok	14 895	14 792	15 587	16 090	19 993
Vállalati kötvények	403	379	364	568	704
Jelzáloglevelek	545	766	1 307	1 321	1 785
Xbond kötvények	–	–	–	28	598

*Év végi záróáron

A vállalati kötvénypiacon folyamatosan jelentek meg új kibocsátók a 2016–2020-as időszakban. Így többek között 2016-ban kerültek fel a BÉT kínálati palettájára a Wingholding Zrt. és az Exim-bank Zrt. kötvényei. 2019-ben pedig két új hitelintézetet is köszönthettünk a hitelpapír-kibocsátók között: a Nemzetközi Beruházási Bankot (IIB) és a Bank of China Limited Hongkongi Fióktelepét.

A jelzáloglevél-piacon is erős felfutás történt az elmúlt öt évben, köszönhetően részben a jelzáloghitelek kötelező (először 15 százalékos, majd 25 százalékosra emelt) jelzáloglevél-fedezettségének, 2020-ban pedig az MNB által elindított jelzáloglevél-vásárlási programnak. Az állampapír-piaci kapitalizáció több mint 22 százalékkal bővült 2019-hez képest, elérve a 19 993 milliárd forintot; a növekedés 13 új állampapír és 207 rábocsátás keretében valósult meg. A vállalati kötvények kapitalizációja 2020-ban is 136 milliárd forinttal lett több, méghozzá 23 új kötvény bevezetésével a szabályozott piacon. Többek között az MNB jelzáloglevél-vásárlási programjának is köszönhetően a BÉT-re bevezetett jelzáloglevelek kapitalizációja több mint 35 százalékkal nőtt, 1 785 milliárd forintra, 9 új bevezetéssel és 14 rábocsátással.

A COVID miatt kialakult tőkepiaci volatilitás jelentős hatással volt a certifikátok piacára is; 2020-ban összesen 255 új certifikátot vezettek be, szemben a megelőző évi 130 darabbal.

A BÉT Xbond piacon – a tőzsde új MTF kötvénypiacán – 2019 decemberében elsőként a Mol Nyrt. regisztrálta az MNB NKP programjának keretében kibocsátott kötvényeit. Az Xbondra 2020-ban további 28 kibocsátó 31 papírját vezették be, és további 21 kibocsátó papírjai vannak előkészületben, így a legintenzívebb kibocsátói aktivitás ebben az évben az Xbond kötvénypiacon volt tapasztalható a BÉT-en.

A Budapesti Értéktőzsdének fontos célkitűzése, hogy a hazai befektetőknek hozzáférést biztosítson költséghatékony, átlátható és egyszerűen megérthető befektetési termékekhez, így a BÉTa Piac termékköre is folyamatosan bővül. Az év végére 20 részvénnel és további 9 ETF-fel

lehetett kereskedni, melyek árjegyzését az OTP Bank Nyrt. biztosítja. Ezek a bevezetett új termékek diverzifikált befektetéseket tesznek lehetővé a legnagyobb amerikai és európai vállalatokba, így a lakossági befektetők számára is jó alternatívát jelenthetnek.

KIBOCSÁTÓI SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE, A FELELŐS TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS ERŐSÍTÉSE

FELELŐS TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS

A hatékony felelős társaságirányítás (angolul: Corporate Governance) erősítése a tőzsdei cégek körében a 2016–2020-as időszakban is kiemelt fontosságú célkitűzés volt a BÉT stratégiájában. A Tőzsde Felelős Társaságirányítási (kezdetben Vállalatirányítási) Bizottsága 2004 óta működik, azzal a céllal, hogy – a hazai szakmai igények, a készülő EU-jogszabályok és az általános nemzetközi tendenciák figyelembevételével – irányítsa a társaságirányítási ajánlások továbbfejlesztését, valamint képviselje a szakmai szempontokat a társasági jog alakítása terén. A Tőzsde a bizottság munkáján keresztül kívánja biztosítani, hogy az ajánlásokkal kapcsolatos döntéshozatalban – a BÉT kezdeményező szerepének megőrzése mellett – szervezett keretek között vegyenek részt a szakmai közvélemény képviselői is. A bizottságban jelen vannak a kibocsátók, a szabályozó hatóságok és a Tőzsde képviselői, valamint független piaci szakértők, jogászok is.

A Felelős Társaságirányítási Bizottság arra törekszik, hogy folyamatosan fejlessze, a változó piaci és jogszabályi környezethez igazítsa az ajánlásokat, azok alkalmazását, feldolgozását és bemutatását egyaránt. Ennek a törekvésnek megfelelően a bizottság 2017 folyamán átdolgozta a társaságirányítási ajánlásokat, amelyeket először a 2018-as évre vonatkozóan kellett alkalmazniuk a BÉT kibocsátóinak. A BÉT emellett 2019-ben létrehozott és áprilisban honlapján elérhetővé tett egy online kitöltőfelületet; a kibocsátók első alkalommal 2020-ban ezen a felületen keresztül töltötték fel a Felelős Társaságirányítási Jelentéseiket. A kitöltőfelület kettős célt szolgál: egyrészt a kibocsátók számára elősegíti a jelentések egységesebb és helyesebb kitöltését, másrészt a bizottság számára megkönnyíti a jelentésekben foglalt információk feldolgozását és elsősorban statisztikai jellegű elemzését – ezáltal támogatva az Európai Bizottság 2014/208/EU ajánlásával összhangban évente elkészítendő éves monitoring jelentés összeállításának folyamatát is.

A bizottság átalakította az egyes kibocsátók által benyújtott jelentések összesítésére, elemzésére szolgáló Monitoring Jelentést is. A tömörebb, egységesebb szemléletű szöveges részek és a megértést segítő vizuális eszközök (grafikonok, táblázatok) használata informatívabbá, átláthatóbbá teszik e jelentést. A bizottság a 2018-tól kezdődően a monitoring jelentést már az új formátumban teszi közzé. A hosszútávú részvényesi szerepvállalás ösztönzéséről szóló 2019. évi LXVII. törvény jogszabályi szintre emelte a kibocsátók igazgatóinak javadalmazására vonatkozó kérdéseket, ezért a bizottság 2020-ban úgy döntött, hogy a Felelős Társaságirányítási Ajánlások vonatkozó részét módosítja; a módosított ajánlásokat 2020-ra vonatkozóan kell először alkalmazni.

ÚJ KIBINFO

A tőzsde az elmúlt időszakban megújította a kibocsátói és tőzsdei közzétételek publikálására szolgáló online rendszerét, a KIBINFO-t. A módosítások célja egy, a bennfentes információkhoz való hozzáférés lehetőségét korlátozó, zárt és a jelenleginél nagyobb mértékben automatizált közzétételi folyamat kialakítása volt. Az új rendszer bevezetésének egyik fő motivációja a bennfentes információk MAR-követelményeknek megfelelő kezelése volt. Ezt a BÉT az alábbi eszközökkel biztosítja:

- Eddig a kibocsátók úgy is feltölthettek egy hírt a tőzsde publikációs rendszerébe, hogy az csak egy általuk választott későbbi időpontban jelent meg, az új rendszerben azonban minden hír a feltöltés pillanatától számított 15 percen belül publikálásra kerül.
- A korábban speciális megjelenési időzítésű hírek esetén (közgyűlési előterjesztések, illetve időközi pénzügyi jelentések) megszűnik a kereskedési idő alatti közzétételre vonatkozó tilalom. A kibocsátók a híreket a MAR-ral összhangban a lehető legrövidebb időn belül publikálják.
- A BÉT munkatársainak nincs semmilyen hatása a hírek publikálására vonatkozóan. A kibocsátók által a KIBINFO-ba feltöltött hírekhez, az azokban foglalt bennfentes információkhoz a BÉT honlapján történő automatikus közzététel előtt a BÉT munkatársai nem férnek hozzá, azok csak a közzététel után láthatók számukra is.

Technikai oldalról is számos változást hozott az új KIBINFO: a tőzsde a korábbi Java-verzió helyett vékonykliens alapú megoldásra tért át, ezzel nagyban javult az alkalmazás kompatibilitása a különböző böngészőkkel, a bejelentkezést pedig kétfaktoros autentikáció teszi biztonságosabbá.

KIBOCSÁTÓI RENDEZVÉNYEK, OKTATÁSOK

A BÉT határozott célja, hogy színvonalas és hasznos szakmai rendezvényekkel segítse a kibocsátók működését. Ennek keretében rendszeresen szervez kibocsátói fórumokat olyan témákról, amelyek a kibocsátókat aktuálisan érintik. Ilyenek a tájékoztatási kötelezettséggel összefüggő, vagy a rendkívüli és bennfentes információkat érintő főbb szabályozási kérdések; ilyen volt 2020-ban például az ESEF egységes európai elektronikus beszámolási formátum ügye, de ide tartoznak a hosszútávú részvényesi szerepvállalással összefüggésben felmerülő kérdések is (2019. évi LXVII. törvény). Az események rendre nagy érdeklődést és pozitív visszajelzéseket váltanak ki.

A BÉT 2019. december 11-én vezető hazai tőkepiaci jogászok és az MNB részvételével elindította a jogi fórum rendezvényt. Az első fórum témája a 2019-ben a Prospektus Rendelet miatt aktuálissá váló Tpt-módosítás volt, illetve annak hatása a piacra lépési folyamatokra, engedélyezésre, szabályozásra. A cél a közös gondolkodás elindítása, illetve egy egységes, mindenki által elfogadott és alkalmazandó értelmezés kialakítása volt azok között, akik leggyakrabban

alkalmazzák a változásokkal érintett szabályokat. A fórumon mintegy 20 szakember vett részt, elsősorban tőkepiaci tanácsadók, jogi irodák képviselői. A második jogi fórum 2020 decemberében zajlott le.

A BÉT immáron több éve, a BIB leányvállalatán keresztül, két oktatási program keretében is részt vesz képzésben:

- IR képzés kezdő és haladó szakemberek számára (I-II); rendszerint évente két alkalommal kerül rá sor, két szinten, a befektetői kapcsolattartók képzését célozza, a BÉT szakmai programfelelősi tevékenysége mellett. A kurzusban a BÉT és az MNB előadóin kívül gyakorlati szakemberek, kibocsátók segítségével igyekeztünk tartalmas programot kialakítani gyakorló IR szakemberek számára. A tervek szerint a program beépül a rendszeres BIB kurzusok közé, így a befektetői kapcsolattartással foglalkozó szakemberek folyamatos képzésére, illetve tudásuk szinten tartására is lehetőséget nyújt.
- Szintén a BIB égisze alatt zajlik az a projekt, amely a Növekedési Kötvényprogram feltételeiről, működéséről, az azzal összefüggő tőzsdei, MTF megjelenés feltételeiről, a piaci jelenléttel együtt járó kötelezettségekről ad tájékoztatást, hasznos segítséget nyújtva az új programba belépő kötvénykibocsátóknak és tanácsadóknak.

ÉRTÉKESÍTÉSI BEVÉTELEK

Az adatértékesítési bevételek nagyságrendileg 30–35 százalékos arányt képviselnek a BÉT összbevételein belül. Ez az arány 2020 folyamán tovább nőtt, köszönhetően az aktív értékesítési tevékenységnek, az új árstruktúra és termékpalletta bevezetésének, illetve az intenzív audittevékenységünknek.

2020. január 1-jével új applikációban végzett adatfelhasználást (Non-Display Use) érintő licenzstruktúrát vezettünk be. A piaci trendekhez és igényekhez igazítottuk a termékeinket és azok árazását. Az újraszerezési folyamat során a vártnál sokkal kisebb volt az ügyfélszám lemorzsolódása. Sőt, a folyamat proaktív irányításának köszönhetően számos ügyfélnél növelni tudtuk az együttműködések méreteit. Ennek eredményeként a vendor licenzekből befolyó bevételt majdnem másfélszeresére növeltük az előző évhez képest.

A végfelhasználói bevételek esetében 2020-ban továbbra is érződött a 2019-es áremelés hatása. Ezzel párhuzamosan, az év első pár hónapjában tovább folytatódott a végfelhasználói számok lemorzsolódása, ami az elmúlt évek során 3 és 6 százalék között mozgott. Ez a trend váratlanul megtört, amikor a COVID-19 pandémiás válsághelyzet okozta piaci mozgások következtében megnőtt a végfelhasználói érdeklődés a kereskedési adatok iránt. Így a végfelhasználói bevételek márciustól emelkedni kezdtek, s az év közepére az átlagos havi végfelhasználói bevétel már majdnem 30 százalékkal meghaladta a válság előtti szintet.

Historikusan visszanezve, az elmúlt öt évben az adatértékesítési bevételeinket több mint 23 százalékkal növeltük meg. A bevételek szerkezetét figyelve általánosságban megállapítható, hogy míg a folyamatosan növekvő vendor létszámnak köszönhetően az éves licenszdíjak növekedési pályán voltak, addig a végfelhasználói díjak rapszodikus alakulása erodálódott. Várakozásaink szerint ez a trend tovább fog folytatódni, ahogy a válság hatása elévül.

2020-ban folytattuk a korábban megkezdett aktív audittevékenységünket. A COVID-19 válság hatásait figyelembe véve, a kiválasztott célpontokat a tervezettnél pár hónappal később, júniusban értesítettük auditszándékunkról. Ennek ellenére ugyanannyi auditot tudtunk indítani, mint a korábbi években, illetve sikeresen le is zártunk auditokat; ezek nem csak egyszeri auditbevételt jelentettek, hanem új szerződött ügyfeleket is eredményeztek. Azt tapasztaltuk, hogy audittevékenységünk hírére több potenciális ügyfél önszántából jelentkezett nálunk, hogy adattermékeinkre előfizessen. Úgy gondoljuk, audittevékenységünknek pozitív hatása van mind a bevételeinkre, mind pedig az ügyfeleinkkel létrehozott szerződéses viszonyunkra. A tevékenységet a következő években tovább folytatjuk.

Az értékesítési területen 2020-ban külön hangsúlyt helyeztünk indexeink és a rájuk épülő termékek népszerűsítésére. Ennek érdekében tárgyalássorozatot indítottunk a hazai alapkezelőkkel. A BÉT indexcsaládja az év során újabb indextermékkel, a közép-európai régió tőzsdéit összefogó, új CEEplus indexszel bővült, melynek népszerűsítését és értékesítési folyamatát megkezdjük.

A járványhelyzet okozta váratlan tőkepiaci és gazdasági helyzet miatt az értékesítési terület valamennyi nemzetközi konferenciáját elhalasztották, kapcsolatépítési tevékenységünket azonban áthelyeztük az online térbe. Aktív kapcsolatokat erősítünk legjelentősebb hazai és külföldi partnereinkkel, illetve az év végén a Singapore Fintech Festival keretében hoztunk létre online kiállítóteret a Magyar Nemzeti Bankkal és egyéb testvérszervezetekkel közösen. Célunk, hogy nemzetközi kapcsolathálónkat és értékesítési csatornáinkat tovább bővítsük.

A BÉT fenntarthatósági kezdeményezéseiben az értékesítés is aktív szerepet játszik: globálisan az ESG értékeléseket kiállító ügynökségekkel indítottunk tárgyalássorozatot.

Az előző évekhez hasonlóan, 2020-ban is több témában együttműködtünk a FESE (Federation of European Exchanges) Adat munkacsoportjában a többi tag tőzsdével. Igyekszünk értelmezni, konszenzusos végrehajtási megoldásokat találni, és szükség esetén tisztázást kérni több, az ESMA (European Securities and Markets Authority) és az EU által kiadott direktívákra és rendeletekre.

FEJLŐDŐ TŐKEPIACI ÖKOSZISZTÉMA

FEJLŐDŐ PARTNERKAPCSOLATOK – FEJLŐDŐ ÖKOSZISZTÉMA

A BÉT a stratégiájában szereplő célok elérése érdekében szoros együttműködésre törekszik a tőkepiaci szereplőkkel, legyenek azok piaci vagy kormányzati szereplők. Ilyenek például a tőzsdén lévő cégek, a befektetők, a jövőbeli kibocsátók, a szabályozók, a tanácsadók, a bankok, a külföldi tőzsdei szervezetek.

Az utóbbi öt évben a BÉT munkatársai becsléseink szerint közel ezer akvizíciós célú megbeszélést folytattak potenciális kibocsátókkal és piaci partnerekkel. A találkozók során nem csak a túldoldal ismerhette meg a BÉT törekvéseit, hanem a tőzsde szakemberei is visszajelzést kaphattak a piaci szereplőktől arról, milyen fejlesztésekre, termékekre lenne szükség.

Ebben a szellemben folytattuk 2020-ban is a munkát. Tavasszal az Innovációs és Technológiai Minisztériummal közös roadshow keretében mutattuk be a BÉT programjait hét városban, több mint 150 cég részvételével. Januárban Nyíregyházán, ősszel pedig Debrecenben szerveztünk sikeres szakmai workshopot a tőkebevonás és vállalatfejlesztés témakörében.

A BÉT kiemelten fontosnak tartja, hogy a befektetők széles körével is folyamatosan tartsa a kapcsolatot, és az összes elérhető információt átadja nekik a tőzsde tevékenységével kapcsolatban.

2019 őszén személyes találkozókat szerveztünk a Nemzeti Tőzsdefejlesztési Alap és a legnagyobb és legaktívabb hazai befektetési alapkezelők vezetői között. A találkozók célja – az NTfA stratégiájának, terveinek ismertetése mellett – a hazai részvényalapok kezelőinek megismerése, a személyes kapcsolat felvétele volt. Az egyeztetések sikeresen lezajlottak, 2020-ban a BÉT Xtendre bevezetett társaságokban már társbefektetőkként jelent meg az NTfA és egyes alapkezelők.

A BÉT 2020 márciusában kerekasztal-beszélgetés keretében tájékoztatta a hazai privát bankok vezetőit a magyarországi részvénytőkepiaci fejlesztési terveiről. A beszélgetés során szóba került a hazai vagyonos ügyfelek részvényállományának várható változása, valamint felhívtuk a banki vezetők figyelmét a kkv-knak nyújtott szolgáltatásokra (BÉT50, ELITE, BÉT Xmatch), amelyek az ügyfelek számára is elérhetőek.

A tőzsdei részvényekbe investáló befektetési alapkezelőkkel folyamatosan tartottuk a kapcsolatot. A vírus tavaszi kitöréskor megkérdeztük őket az új gazdasági-társadalmi-tőkepiaci helyzetre való reakciójukról, a piaci aktivitásukról, a lehetséges forgatókönyvekről, illetve arról, érdeklődnek-e a potenciális 2020-as tőzsdei kibocsátások iránt.

Az elmúlt 12 hónapban számos vállalat érdeklődött tőkebevonási lehetőségekről. A vírushelyzet miatt a fizikai találkozók száma minimálisra csökken, azonban az online térben így is megvalósult a kapcsolatfelvétel a cégek vezetőivel. A vállalatoknak segítettünk a bemutatkozó prezentáció

összeállításában, valamint a befektetőkkel, tanácsadókkal való összekapcsolódásban. A felek nagy segítségként értékelték a tőzsde közvetítő és tanácsadó szerepét.

Az ökoszisztéma fontos elemei a tanácsadók, közülük kiemelten a NOMAD kör. A feltörekvő vállalatok piaci szegmensében ők segítik a kibocsátókat a bevezetési folyamat és a nyilvános piaci jelenlét alatt. Szorosan együttműködünk velük továbbra is, az év végén 15 NOMAD partnerrel volt szerződéses kapcsolatunk.

A BÉT szerződött NOMAD partnerei

- BDO Corporate Finance
- Concorde MB Partners
- Deloitte Zrt.
- DLA Piper Business Advisory Kft.
- Equilor Befektetési Zrt.
- Ernst & Young Kft.
- Erste Befektetési Zrt.
- Impact Advisory Zrt.
- K&H Bank Zrt.
- MKB Bank Nyrt.
- OTP Bank Nyrt.
- PwC Magyarország Kft.
- Raiffeisen Bank Zrt.
- Random Capital Broker Zrt.
- UniCredit Bank Hungary Zrt.

TŐZSDEKÉPES CÉGEK AZONOSÍTÁSA

Kapcsolatba lépni a hazai tulajdonú/irányítású vállalatokkal a 2016 óta dolgozó akvizíciós csapat egyik kiemelt feladata. Ennek több módja is létezik – a cégek kvantitatív azonosításától a személyes találkozókig és információnyújtásig széles a paletta.

A kvantitatív azonosítás és elemzés alapját az MNB-vel közösen 2016 elején kidolgozott úgynevezett scoring adja. Azóta e módszertan alapján többször is publikált a BÉT, legutóbb éppen 2020 őszén. A tőzsde és a piaci szereplők, potenciális kibocsátók között az elmúlt években lefolytatott találkozók tapasztalatai alapján a módszertanon két módosítást végeztek a BÉT szakértői az eredetihez képest (működési historika, külföldi tulajdonrész).

A tőzsdeképes vállalatok számának utóbbi években tapasztalt növekedése a magyar gazdaság fejlődését tükrözi. A BÉT munkatársai a 2020-ban elvégzett elemzés során 445 közép vállalatot találtak tőzsdeképesnek. Összehasonlításul: 2014-ben 331 ilyen cég volt a magyar gazdaságban, a két év múlva megismételt, 2016-os adatokat felhasználó elemzés szerint már 345. Az elemzéssel a BÉT szeretné azt a tévhitet is eloszlatni, mely szerint csak a nagyvállalatok alkalmasak a tőzsdei megjelenésre. A végső eredmény, a közel félezer tőzsdeképes magyar közép vállalat is azt mutatja, hogy a magyar tőkepiacnak továbbra is érdemes nagy figyelmet fordítani ezekre a szereplőkre. A BÉT az elkövetkezendő években is fontosnak tartja a scoring elvégzését és a tőzsdeképes vállalatok azonosítását, majd felkeresésüket.

Nem csak a kvantitatív azonosítás fontos, hanem a konkrét kapcsolatteremtés, a sikertörténetek bemutatása is. Emiatt állítjuk össze évről évre a „BÉT 50 – ötven hazai vállalat sikertörténete” című kiadványt, amelyet a 2016–2020-as stratégia zárásaként ötödik alkalommal is elkészítettünk. Ugyan az utolsó évet beárnyékolja a koronavírus okozta globális válság, azt látjuk, hogy a tőkeerős magyar közép vállalatok jól veszik az akadályokat. A kiadvány olyan cégeket mutat be, akik stabilak tudtak maradni, sőt a megkérdezett vállalatok egy bizonyos hányada a saját előnyére is tudta fordítani a válsághelyzetet.

A 2020-ban lezajlott interjúk majdnem fele online módon, valamilyen videó- és konferenciahívat egy szerezre lehetővé tevő platformon zajlott, de a többségüket így is sikerült személyesen megvalósítani, ami – az előző évekhez hasonlóan – több mint ezer kilométernyi utazással járt a szakértők számára. Ezúttal az Ötvenek az utolsó zárt üzleti évükben összesen 970,4 milliárd forint árbevétel mellett 78,7 milliárd forint EBITDA-t (adózás, kamatfizetés és -bevétel, valamint amortizáció előtti nyereség) realizáltak, ami 8,1 százalékos EBITDA-marzsot jelentett. Átlagok tekintetében az Ötvenek az egymilliárd forint feletti árbevételű társaságokhoz mérten 121 százalékkal nagyobb árbevételt, 126 százalékkal magasabb EBITDA-t, illetve 18 százalékponttal nagyobb EBITDA-marzsot értek el. Éves összehasonlításban az utolsó zárt üzleti év sikeresnek volt tekinthető a számukra. A bemutatott cégek körében az átlagos árbevétel több mint 10 százalékkal, az átlagos EBITDA pedig közel 14 százalékkal nőtt, aminek eredményeképpen az EBITDA-marzsuk is javult.

A most kiválasztott társaságok túlnyomó többsége öt nagyobb iparágat képviselt. Ezek közül a legnépesebb a gyártás volt (13 vállalat), ezt követte a kereskedelem (11), az élelmiszeripar (8), az IT (6) és végül az egészségipar (4). Az egyes iparágakon belül azonban rendkívül szerteágazó cégprofilokkal lehet találkozni.

A 2020-as BÉT50 kiadvány szereplőivel együtt az elmúlt öt év során 245 vállalati történetet mutattak be a BÉT és támogató partnerei, s ezek az inspiráló történetek mind a magyar vállalkozók – és egyben a gazdaság – erejét mutatják. A 245 cég mintegy 72 ezer munkavállalót foglalkoztat, együttes bevételük 3500 milliárd forint, összesített üzemi eredményük pedig meghaladja a 180 milliárd forintot.

Az elmúlt évek sikeres kiadványaihoz kapcsolódó szakmai konferenciára a vírushelyzet miatt ezúttal nem kerülhetett sor, így az azon rendre megjelenő közel 500 fős közönség számára a tőzsdei kollégáknak új megoldással kellett előállnia. 2019-ben indult útjára a BÉT50 Klub, amely kizárólag a kiadványban szereplő cégeknek nyújtott exkluzív szakmai tartalmat és extra ismerkedési, networking lehetőséget (akkor a Magyar Telekom Nyrt. és az AutoWallis Nyrt. volt a két házigazda). Az elmaradt konferencia helyett egy kibővített BÉT50 Klub került megrendezésre. Kibővített, hiszen a konferenciát hívatott helyettesíteni, így nem csak az érintett cégek, hanem befektetők, támogató partnerek is részt vettek rajta. A BÉT50 Klub szűkebb és rövidebb időtartalmú esemény a Konferenciánál. Míg utóbbi egész nap változatos szakmai programokat kínál, addig a klub maximum kétórányi szakmai ismeretet oszt meg a résztvevő cégekkel. A 2020-as BÉT50 Klub kétórás eseményét Végh Richárd, a BÉT vezérigazgatója nyitotta meg köszöntőjével. Az előadások sorát Balogh Péter, az MKB Bank Nyrt. Nagyvállalati ügyfélkapcsolatok és strukturált finanszírozási ügyvezető igazgatóságának ügyvezető igazgatója folytatta, majd ifj. Chikán Attila, az Alteo Nyrt. képviselőjében a zöld vállalatépítésről adott elő. Ezt követően a céges kerekasztalban a Jász-Plasztik Csoport, a Hovány Csoport és a BiotechUSA vezetői beszéltek arról, hogyan tudták növekedésüket megőrizni és vállalatukat fejleszteni ezekben a válságos időkben.

A BÉT50 2020 résztvevői

Abonett Kft.	Keskeny és Társai 2001 Kft.
AKA Kft. (Gere pincészet)	Kraftex-Kühne Csoport
Aliz Technologies Kft.	Libri-Bookline Zrt.
Autóflex-Knott Kft.	Magyarmet Kft.
Béres Gyógyszergyár Zrt.	Medicontur Kft.
BiotechUSA Kft.	Megatherm Kft.
Bonafarm csoport	Mocca Negra Zrt.
Budai Egészségközpont Kft.	Nanushka International Zrt.
Candimpex Budapest Kft.	Netlock Kft.
Capriovus Kft.	Neuzer Kft.
CER Cargo csoport	Nobilis Zrt.
Csősz-Platán Cégcsoport	Nyírlift Kft.
Doktor24 Csoport	Officium Kft.
Eurofleet Zrt.	Optiwella Kft.
Gémtech Kft.	Ostorosbor Zrt.
Gránit Bank Zrt.	Pata József Kft.
GriffSoft Zrt.	Post For Rent Zrt.
GTKB Kft.	Praktiker Kft.
Hiflylabs Zrt.	Realtherm Kft.
Hovány Kft.	Schiller Autó Család
Hunland Trans Kft.	Special Effects Zrt.
IL-PE Kft.	Supercharge Kft.
Inter-Computer Zrt.	Szafi Products Kft.
Jász-Plasztik Kft.	TritonLife Csoport
Kecskeméti Konzerv Kft.	Vinyl Kft.

ELITE PROGRAM – VÁLLALATFEJLESZTÉS ÚJ SZINTEN

Az ELITE Programot 2012-ben a Milánói Tőzsde indította el (ELITE Italy), 2014 óta a Londoni Tőzsdacsoport leányvállalataként működik (ELITE UK és ELITE International) tovább. A Program célja, hogy olyan vállalatvezetési és külső finanszírozási ismereteket nyújtson a résztvevő cégeknek, amelyek segítségével megfontoltabb operatív és stratégiai döntéseket hozhatnak, akár megte-methetik az alapját egy tőzsdei bevezetésnek is. Magyarországon 2016 óta vehető igénybe a program, és azóta az ELITE International csoporton (közel 200 cég) belül kiemelkedő számban, összesen 50 magyar cég veszi igénybe a nemzetközi best practice-ek átadására és a hazai sajátosságok megismerésére egyaránt alkalmas, világszinten 45 ország 36 szektorból 1553 vállalatot jegyző vállalkozásfejlesztési programot.

A közösségnek azon cégek lehetnek a tagjai, akik bizonyos kvantitatív és kvalitatív kritériumokat teljesítenek: árbevétel, adózott eredmény, jövedelmezőségi mutatók, hiteles menedzsment, múltbeli növekedés. A sikeres jelentkezést követően a két tanéves ismeretbővítés minden cég számára stratégiaalkotási és finanszírozási modulokkal indul, majd ezt követően jönnek a szabadon – mindenki igényének megfelelően – választott, angol nyelvű modulok (innováció, HR, szervezetfejlesztés, nemzetközi piacra lépés, digitalizáció). A BÉT szakértői az angol ismeretanyagot a hazai piacra koncentráló, magyar nyelvű oktatási alkalmakkal is kiegészítik. A cégek magyar nyelven tanulhatnak vállalatirányítási ismeretekről, finanszírozási kérdésekről; megismerhetik a tőzsdei bevezetés folyamatát, valamint a sikeres végrehajtás módját. Emellett mindig változatos magyar nyelvű opcionális modulokból is lehet választani. Az elmúlt években nagy sikernek örvendett a vagyontervezés témaköre, az adóoptimalizálás, a kommunikációs technikák elsajátítása, a vállalati érték meghatározása vagy épp a befektető prezentáció ismervei.

A cégek számára a színvonalas nemzetközi képzésen túl érték az ismertségük növelése, az üzletszerzési lehetőségek kiaknázása, a tapasztalatcsere a magyar és a nemzetközi cégekkel, a konzultáció az ELITE Partnerekkel (több mint 200 tanácsadó, bank, jogász). A külföldi legjobb gyakorlatok megismerésével nemzetközi terepen is versenyképessébbé válhatnak a magyar középvállalatok. A Program elvégzésével a résztvevő cég tőzsdeképessé válik, ugyanakkor tőzsdei kötelezettsége nem keletkezik. Egyes vállalatok számára nem csak a tőzsdeképesség, hanem a tanultak felhasználásával a tőzsdén való megjelenés is alternatívaként szolgál. A magyar csapatból a Megakrán Nyrt., a DM-KER Nyrt. és a Gloster Nyrt. használta fel az ELITE-ben szerzett tudását és vezette be papírjait a BÉT Xtend piacára, összesen 2,7 milliárd forint új tőkét bevonva a jövőbeli tervek megvalósításához. Emellett az UBM is jegyezte papírjait a tőzsdén.

Az elmúlt 5 évben a potenciális ELITE cégek megszólítása érdekében a BÉT több szakmai rendezvényen, üzleti találkozón vett részt szervezőként és együttműködő partnerként, továbbá elektronikusan is számos prosperáló céget keresett meg, így az ELITE Program több mint ezer céghez jutott el közvetlenül. Jó néhány ügyfélrendezvény, üzleti reggeli, személyes találkozó is megvalósult. A cégekkel való kapcsolatfelvételben a BÉT továbbra is támaszkodott banki, tanács-

adói partnereire (Budapest Bank, CIB Bank, UniCredit Bank, Concorde MB Partners, EY, PwC, Deloitte Private, MAPI Klub, FBN-H, MGYOSZ, HVCA, DLA Piper), illetve folyamatosan törekszik újabb kapcsolatok kialakítására.

A 2020-as év, a COVID-19 vírus megjelenésével, minden gazdasági szereplőt kihívás elé állított, és ez alól a magyar vállalkozások sem voltak kivételek. A londoni kollégák a helyzetre reagáló, új oktatási modult vezettek be, míg a BÉT munkatársai az előre leszervert szakmai programokat az online térben valósították meg.

A kihívásokkal teli év ellenére 13 új magyar vállalat csatlakozott a nemzetközi vállalkozásfejlesztési programhoz. A 2020-as résztvevők között akad rendezvényszervező, informatikai fejlesztő, autókereskedő, élelmiszeripari, építőipari, épületgépészeti, de még kaputechnikával és felvonógyártással foglalkozó prosperáló kkv is. A 2019 óta rendelkezésre

álló EU-s forrásnak köszönhetően ezúttal 11 cég kapott a teljes program részvételi költségére finanszírozási támogatást (négy társaság a KMR régióból, hét pedig a GINOP régióból).

ELITE Program – a 2020-ban jóváhagyott cégek*

Biotek Kft.	Kling Kft.
Candimpex Budapest Kft.	L-Soft Zrt.
ENSI Kft.	Nyírlift Kft.
Észak-Üvért Kft.	PEKI Kft.
Gablini Kft.	Special Effects Zrt.
Inter-Computer Zrt.	Vinyl Kft.
KKVJ Kft.	

*November végéig

A programban részt vevő magyar cégek számára 2020 aktívan telt. A kötelező és a választható magyar modulokon a járvány kitörése előtt személyesen voltak jelen, március közepétől viszont mindez átkerült az online térbe.

Január 22-én az IPO szimulációs modul keretein belül a 2018-ban induló vállalatok tudták le utolsó kötelező hazai moduljukat, a Random Capital, a Front Page Communications, a Szechenyi Alapok, az Aegon, az Accorde Alapkezelő, az Alteo Nyrt. és az ANY Biztonsági Nyomda Nyrt. szakmai támogatásával. Október 21-én finanszírozás modullal folytatódott a 2020-as magyar nyelvű kötelező oktatások sora. A délelőtti során a Hiventures igazgatóit, az EY szakembereit,

a Széchenyi Alapok befektetési igazgatóját és a Random Capital/Navigator vezetőit hallgatták a résztvevők. Az év hazai ELITE eseményeit december 10-én zárta a 2020-ban indult cégek számára megrendezett első magyarországi kötelező „corporate governance” modul (az Egon Zehnder, az EY, a DM-KER, a Gloster és a Deloitte előadásaival).

A választható hazai modulok keretében az évben elsőként január 15-én tartott előadást Krausz Zoltán, aki a vállalati struktúra felépítéséről beszélt. Ezt követően február 19-én Benkő Vilmos, az Amerikai Magyar Kereskedelmi és Iparkamara korábbi elnöke tartott kiemelkedő sikerű előadást a hatásos kommunikációról, melyet gyakorlati példákon keresztül szemléltetett a résztvevőknek. Március 9-én Horgos Lénárd, az Absolvo Consulting partnere a befektetői prezentáció elméleti és gyakorlati oldaláról osztott meg hasznos információkat. Ezt követően májusban az EXIM Bank vezérigazgatója folytatott szakmai beszélgetést a BÉT vezérigazgatójával „Növekedés válság idején” címmel, majd június elején a McKinsey szakemberei szintén online csatornán beszéltek a tartós növekedés kulcsáról. November 12-én vagyontervezés workshopra került sor, melyet Kóka Gábor, a Deloitte közép-európai partnere tartott, 35 fős közönségnek.

Ez az év sem telt el akvizíciós események nélkül. Az első üzleti reggelire február 10-én került sor az EY és a Danube Capital részvételével. Február és március folyamán az ITM-mel közösen hét városban tartottunk bemutatkozó roadshowt, amelyen mintegy 150 vállalat vett részt. Január végén Nyíregyházán közel háromórás szakmai workshop zajlott, szakmai partnerek bevonásával. Az év második felében az EDC Debrecen támogatásával került sor sikeres akvizíciós eseményre Debrecenben. Előadóként az EY, a DM-KER, a Deloitte, a Széchenyi Alapok, a Gloster és a GSV Kft. képviseltette magát, közel 50 résztvevő előtt.

A BÉT Kibocsátói Akvizíciós Igazgatóság és a londoni tőzsde ELITE csapata közötti együttműködés gördülékenyen zajlott az elmúlt években. A szakértők rendszeresen egyeztettek a program iránt érdeklődő vállalatokról, illetve a jelentkezési folyamat során közösen segítették a cégek vezetőit a szükséges dokumentáció összeállításában. A képzésen zajló szakmai előadásokba ezúttal is betekintés kapott a BÉT, ám – a korábbi évektől eltérően – a londoni utazás helyett online formában. A járvány kitörése előtt Budapesten egész napos találkozót tartottunk a londoni ELITE programos kollégákkal, ahol átbeszéltük a többéves munka eredményeit, érintve az együttműködés kibővítésének lehetőségeit is.

Az 50 magyar ELITE résztvevő

Abonett Kft.	KKVJ Kft.
Agri-Corn Kft.	Kling Kft.
Béflex Zrt.	Kométa 99 Zrt.
Biotek Kft.	Lakics Gépgyártó Kft.
BlackBelt Technology Kft.	L-Soft Zrt.
Candimpex Kft. (Astrasun)	Megakrán Nyrt.
Carboferr Kereskedőház Zrt.	Mirelite Mirsa Zrt.
CER Cargo csoport	MITO Communications Kft.
Chemark Kft.	Mortoff Kft.
CNC Rapid Kft.	Nyírlift Kft.
Columbus Klíma Cégcsoport	Optimum Solar Kft.
CoreComm SI Kft.	PEKI Kft.
DM-KER Nyrt.	Qualysoft Informatikai Zrt.
Első Pesti Malom Zrt.	Rotovill Kft.
ENSI Kft.	Serco Informatikai Kft.
Észak-Üvért Kft.	Somogyi Elektronik Kft.
Ezüsthajó Kft.	Special Effects Zrt.
Gablini Kft.	Szallas.hu Kft.
Gamma Digital Kft.	Textura Zrt.
Gloster Infokommunikációs Nyrt.	Tranzit-Food Kft.
Goodwill Pharma Kft.	UBM Trade Zrt.
G-Plan Építő Kft.	Verarbeiten Pausits Kft.
Gulyás Tüzép – GSV Kft.	Via Bérautó Kft.
Iniciál Autóház Kft.	Vinyl Kft.
Inter-Computer Zrt.	XAPT Kft.

ELMOZDULÁS A ZÁRTKÖRŰ PIACOK IRÁNYÁBA

A BÉT 2019 novemberében elindította a BÉT Xmatch szolgáltatást; ennek célja segíteni a hazai zártkörű tőkepiaci tranzakciók létrejöttét, ezzel hosszú távon növelni a tőzsdére lépő vállalatok számát és a BÉT penetrációját a hazai tőkepiacon.

A BÉT 2016-ban meghirdetett ötéves stratégiájában kiemelt prioritásként kezelte a kis- és közép vállalkozások tőkepiacra segítségét mind új piaci szegmensek kialakításán, mind egyéb szolgáltatások nyújtásán keresztül. Ami az új szegmenseket illeti, első lépésként a közepes méretű, nagy növekedési potenciálú vállalatok nyilvános piacaként szolgáló multilaterális kereskedelmi platform (MTF), a BÉT Xtend indult el 2017-ben. Ezt követően a BÉT megvizsgálta, hogyan

tudná segíteni olyan vállalkozások zártkörű tőkeági finanszírozását, amelyek számára a nyilvános tőkepiaci jelenlét még nem időszerű. Ennek érdekében a BÉT 2018 és 2019 folyamán kiterjedt piackutatást végzett a nemzetközi trendek és legjobb gyakorlatok, valamint a hazai piaci igények feltérképezésére.

A nemzetközi vizsgálat megmutatta, hogy a vállalkozások korábbi, zártkörű működésű életszakaszában is egyre többféle központilag szervezett szolgáltatás, platform segíti a finanszírozási igények kielégítését. A 2010-es években a jól ismert crowdfunding platformok mellett megjelentek olyan, általában private placement platformnak nevezett megoldások is, amelyek online és offline szolgáltatások kombinációjával segítik az induló szakaszon már túljutott vállalkozások tőkeági finanszírozáshoz jutását, a finanszírozást kereső vállalatok (illetve zártkörű vállalatokban részesedéssel bírók) és a befektetők egymásra találását, zártkörű tranzakciók (tőkeemelések, exitek) létrejöttét. Az online funkciók közül a legfontosabbak: egy kereshető platformtagi adatbázis elérhetővé tétele, a finanszírozási körök lebonyolítását szolgáló funkciók (például a kontrollált információáramlás elősegítése, aukciós modul), valamint a másodlagos kereskedést segítő eszközök. Az offline szolgáltatások körébe tartoznak a networking események, pitchek, fórumok, a tanácsadási és az oktatási funkciók. A vizsgálat másik fontos tanulsága, hogy ebben a szegmensben egyre aktívabban megjelennek a tőzsdék is, újabb bizonyítékát szolgáltatva annak a trendnek, hogy a tőzsdék mindinkább kitörnek a klasszikus nyilvános tőkepiaci keretek közül.

A hazai piackutatáshoz a BÉT személyes interjúkat, fórumokat és kérdőívet is igénybe vett. Leginkább arra voltunk kíváncsiak, hogy a zártkörű tőkeági tranzakciók mely szegmenseiben tapasztalhatók piaci kudarcok; mely célcsoportoknak van a legnagyobb szükségük egy semleges közvetítő segítségére; valamint, hogy milyen típusú szolgáltatásoknak lenne a legnagyobb hozzáadott értéke a hazai piacon. Igyekeztünk az összes szereplőcsoportot megszólítani: a kkv-kat mint potenciális kibocsátókat, különböző befektetői csoportokat (kockázati tőkéseket, alapkezelőket, angyalbefektetőket), a tanácsadói, közvetítői, mentori kört, valamint az érdekvédő és ernyőszervezeteket egyaránt.

A fentiek alapján 2019-ben döntés született arról, hogy a BÉT elsősorban a piac- és ökoszisztéma-építés, a hazai tőkepiaci lefedettség és ismertség növelése érdekében hozzon létre egy olyan szolgáltatást, amely zártkörű tőkepiaci tranzakciók létrejöttét segíti értéksemleges, jó reputációval bíró központi szereplőként – ez lett a BÉT Xmatch. A BÉT saját szerepét elsősorban a befektetők és vállalatok közvetlen összekötésében, bemutatásában, a bizalomépítésben látja, és ezt hosszú távú termékfejlesztésként képzei el. Így kezdetben klasszikus, offline tevékenységekre fókuszál – workshopokat, találkozókat szervez –, majd fokozatosan online eszközökkel is megtámogatja az épülő közösséget. Rövid távon a már konkrétan a BÉT Xtendre készülő kibocsátók nyilvános piacra lépést megelőző zártkörű tranzakcióját hatékonyan tudja támogatni a BÉT a kibocsátók és a potenciális befektetők közti kapcsolatfelvétel elősegítésével. Az érettebb hazai középvállalatok és családi vállalkozások felkarolása hosszabb távú és komplexebb feladat, de nagy hozzáadott értékkel kecsegtet nemzetgazdasági szinten is. Ennél a célcsoportnál kap központi szerepet az edukáció, a bizalomépítés, valamint egy roadmap biztosítása, amely a tőkepiaccal való ismerkedéstől adott esetben egészen a nyilvános piacra lépésig kalauzolja a kibocsátókat.

Az előre meghatározott ütemterv alapján, 2019 novemberében kezdett el dolgozni a megvalósításon a BÉT KAI csapata. A bevezetéskor összeállítottuk a célcsoportba tartozó vállalatok, befektetők és tanácsadók listáját. A vállalatok elsősorban a BÉT ökoszisztémájából (BÉT50, ELITE) és kapcsolati rendszeréből kerültek ki. A befektetők listáján megkülönböztettük az úgynevezett angyalbefektetőket, a hazai kockázati tőke képviselőit, a befektetési alapkezelők portfóliómenedzsereit és a privát bankok vezetőit. A tanácsadók között számos vállalatfinanszírozási tapasztalattal rendelkező cég, ügyvédi iroda szerepel. Összesen több mint 200 vállalat, 150 befektető, 50 tanácsadó elérhetőségét gyűjtöttük össze.

Még 2019 novemberének végén megrendeztük az első BÉT Xmatch zártkörű rendezvényt, ahol bemutattuk a szolgáltatást a meghívottaknak, valamint három társaság (DM-KER, Post For Rent, Gloster) prezentálta a történetét és a tőkebevonási terveit. Emellett egy befektetési alapkezelők részvételével zajló kerekasztal-beszélgetésre is sor került. A rendezvényen 80 fő vett részt, a hivatalos program után állófogadással zárult az esemény. A visszajelzések alapján a rendezvényt évente több alkalommal is el tudják képzelni a résztvevők. Az eseményt követően a Gloster és DM-KER is találkozott olyan alapkezelőkkel, akikkel először az Xmatch-en

találkoztak személyesen, s ez jelentősen megkönnyítette a későbbi kommunikációt közöttük. Ezzel teljesült a BÉT Xmatch egyik fő célja, hogy a tőkebevonást tervező cégeket első körben megismertessük a befektetőkkel, megkönnyítsük a kapcsolatfelvételt.

A COVID-19 járvány kitörése miatt 2020-ban a szolgáltatás központi elemének számító offline rendezvények helyett az online szolgáltatási elemek irányába mozdultunk el.

Tavasszal három szakmai cikk jelent meg többek között a bet.hu, a portfolio.hu és a novekedes.hu portálokon. Ezt követően érezhetően megnőtt az érdeklődés a szolgáltatás iránt, több vállalat és ügyvédi iroda is jelezte szándékát a következő eseményeken való részvételre.

Március és április során több tőkét kereső céggel kerültünk közvetlen kapcsolatba, akikkel videókonferencia-hívásokat bonyolítottunk le. Az érdeklődőknek felajánlottuk a befektetői prezentációval kapcsolatos tanácsadást (tartalom, terjedelem, figyelemfelkeltés). Egyes cégeket összekötöttünk befektetőkkel és tanácsadókkal is.

A fizikai rendezvényeket határozatlan időre el kellett halasztanunk, viszont 2020. június elején megrendeztük a BÉT Xmatch LIVE rendezvényt, amelynek során az online térben élőben közvetítettük négy vállalat (OXO Technologies, Heatventures, Sylphina Angel, Aperus Pharma) bemutatkozóját a befektetők, tanácsadók és érdeklődő vállalatok számára. A 10-10 perces előadásokat 5-5 perces Q&A szekció követte, a befektetési alapkezelők visszajelzéseinek többsége pozitív volt. 2020 decemberében hasonló online alkalom keretében három társaság (Facekom, NAP Zrt., Predictive Supple) mutatkozott be a befektetők előtt.

A visszajelzések és tapasztalatok alapján a BÉT Xmatch szolgáltatásra van piaci igény minden érintett célcsoport részéről, ismertsége növekedett a bevezetés óta eltelt időszakban. A három-négyhavonta sorra kerülő online és offline szakmai események megtartását továbbra is fontosnak tartjuk, azonban az ökoszisztémát támogató informatikai megoldás (online, zárt adatbázis és platform) létrehozása is szükséges lenne. Ennek segítségével a közösség tagjai digitális úton is kapcsolatba tudnának lépni egymással, rendszeresen beszámolhatnak egymásnak az elért eredményeikről, ami később tranzakciókat is eredményezhet.

Az IT-fejlesztéssel a célunk egy értékes üzleti adatbázis és platform létrehozása, amellyel a digitális térbe helyezzük a hagyományos középvállalati és tőkepiaci közösséget, s amely megkönnyíti a BÉT munkáját és segít eljuttatni a tőzsde üzeneteit a célcsoportokhoz. A tervezett rendszer specifikációjának összeállítása és a fejlesztő kiválasztása 2020 őszén megtörtént. A fejlesztés lezárása 2021 tavaszán várható, amelyet a célcsoportnak történő bevezetés követ majd.

NEMZETI TŐZSDEFEJLESZTÉSI ALAP

A Tőzsde 2020-ban is kiemelt területként kezelte a tőzsdeérett vállalatok piacra lépésének támogatását, illetve a keresleti és kínálati oldal erősítését. Ennek megfelelően a Nemzeti Tőzsdefejlesztési Alappal (NTfA) 2018-ban megkezdett együttműködés is folytatódott. Az NTfA elsődleges feladatai

közé a közép vállalatok támogatása, megerősítése, illetve a tőkepiaci megjelenésüket elősegítő tőkebefektetések megvalósítása tartozik. Az alap egyben részese annak a széleskörű tőzsdefejlesztési programnak, amelynek célja a tőkeági forrásbevonás szerepének növelése a magyar vállalatok működésében, alternatíváját nyújtva a jelenleg túlsúlyban lévő banki hitelezésnek.

Az alap a 2007–2013-as uniós ciklus által finanszírozott pénzügyi programok visszaforgó forrásaiból – ezek felett a Pénzügyminisztérium rendelkezik – jött létre, tőkéje immáron 20 milliárd forint, aminek kezelési jogát a Széchenyi Tőkealap-kezelő Zrt. nyerte el. A társaság célja az NTfA-ra vonatkozóan az, hogy minél több, a pályázati kiírás feltételeinek megfelelő kis- és közép vállalatot bevezessenek a BÉT Xtend piacra, illetve az arra alkalmasak – magasabb kereskedési kategóriában – nyilvános tranzakciót is megvalósítsanak a tőzsdén. A tőkealap jellemzően 1 milliárd forint körüli tranzakciókba lép be, tipikusan két-hároméves időtávra, piaci társbefektető bevonása pedig minden esetben kötelező. A befektetések felhasználhatósági köre szektortól és földrajzi elhelyezkedéstől független, azonban a vállalatnak vállalnia kell legalább a BÉT Xtend piacon való megjelenést a tőkeinjekciótól számított két éven belül.

Kétféle befektetést alkalmazhat a tőkealap: a „pre-IPO” típusú befektetés olyan vállalatok fejlesztésének finanszírozását takarja, amelyek középtávon megjelenhetnek a BÉT Xtend piacon vagy a BÉT főpiacán. Az „IPO” típusú befektetések a részvények tőzsdei bevezetés során történő jegyzését jelentik, s magukba foglalják a főpiacra vagy a BÉT Xtend piacra való belépést, illetve a nyilvános és zártkörű bevezetéseket is.

A tőkealap első befektetése 2018 októberében, a Megakrán Nyrt. BÉT Xtend piacra lépésével valósult meg. A tranzakció a BÉT és az NTfA életében is mérföldkőnek bizonyult, hiszen a Megakrán növekedési történetet azóta tankönyvi példaként szolgál a hazai közép vállalatok számára. A folyamatos munka 2019 végére egy újabb, az NTfA részvételével megvalósuló tranzakció révén is beérett: az építőipari és mezőgazdasági gépekkel foglalkozó DM-KER Kft. több mint egy éves előkészítést követően, egy összesen 1 milliárd forint értékű zártkörű részvénykibocsátás keretében bevezette részvényeit a BÉT Xtendre. A cég korábban részt vett a tőzsde által szervezett vállalkozásfejlesztési képzésben, az ELITE Programban, illetve az NTfA előkészítő szakaszaként szolgáló, GINOP forrásból megvalósuló pályázaton, a Mentor Programon keresztül is támogatást nyert a tőzsdei bevezetéshez kapcsolódó költségek finanszírozására. Idén a legjelentősebb tranzakció a Gloster esetében valósult meg, hiszen 1,1 milliárd forint tőkeemelését követően a vállalat belépett a BÉT Xtend piacára (a tranzakcióban 70 százalékos részt vállalt az NTfA). Emellett a CER Cargo pre-IPO befektetést kapott több mint 2 milliárd forint értékben, ezt követően pedig megcélozza a BÉT valamelyik piacát.

A BÉT munkatársai mellett, hogy háttérelmzésekkel és kutatásokkal támogatják az NTfA döntéshozatalát, az aktív projektkeresésben, a szűrésben, a befektetési folyamatok menedzselésében is fontos szerepet töltenek be. A tőzsdei megjelenést előkészítő támogató programok és szolgáltatások igénybevétele, valamint a nyilvános kibocsátással kapcsolatos feladatok és követelmények rögzítésére vonatkozóan szintén folyamatos egyeztetéseket folytatnak az alap képviselőivel.

A potenciális portfóliócégek felkutatása, becsatornázása 2020-ban is folytatódott, így a 2018-as indulás óta már 50 felett jár azoknak a vállalatoknak a száma, amelyekkel tárgyalást folytat vagy folytatott az alap. Ezen vállalatok esetében a nyilvánossá válás feltételei vagy adottak, vagy egy lehetséges együttműködés révén 12–24 hónapon belül elérhetőnek tűnnek. A hálózatépítés olyan rendezvények keretein belül is folyt, mint a BÉT50 kiadvány és online konferencia, a nyíregyházi vállalatépítési workshop, vagy éppen a debreceni akvizíciós rendezvény.

MENTOR PROGRAM: ÖSSZEFOGLALÓ A GINOP ÉS KMR PROJEKTRŐL

A sikeres tőkepiac egyik azonosított összetevője az edukáció mellett a tőzsdére lépés költségeinek mérséklése. Emiatt kezdődött meg a munka közösen az állammal 2016-ban több területen is.

A Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) „a kkv szektor hatékonyságának növelése elsősorban tőzsdei bevezetést szolgáló intézkedések biztosítása révén” tárgyban jelentetett meg felhívást GINOP (Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program) térségre 2017-ben. A Budapesti Értéktőzsde pályázatot adott be, amit az NGM elfogadott és támogatásra érdemesnek talált. Ezt követően a BÉT a közép-magyarországi régióra vonatkozóan hasonló című és tartalmú támogatási kérelmet nyújtott be a Nemzetgazdasági Minisztérium Gazdaságfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárságára 2017 novemberében. Ennek köszönhetően 2018. február 6-tól a GINOP, illetve 2019. január 3-tól a közép-magyarországi régióban (KMR) a BÉT Mentor Programja keretében a kkv-k olyan vissza nem térítendő támogatást vehetnek igénybe a BÉT-től, amely a tőkepiaci finanszírozáshoz szükséges tudás megszerzésére, továbbá a tőzsdei megjelenés költségeinek finanszírozására fordítható.

A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a BÉT támogatásközvetítőként két módon segíti a vállalatokat: egyrészt 100 százalékban finanszírozza az arra alkalmas cégek részvételét a nemzetközi ELITE Programban, másrészt olyan tanácsadói költségekhez járul hozzá maximum 50 százalékban, amelyek közvetlenül szolgálják a cég tőzsdére lépését. A BÉT GINOP és KMR mentor projektjei kifejezetten azon vállalkozásokra fókuszálnak, amelyek felkészítésüket követően alkalmasak lehetnek a tőzsdei bevezetésre és vonzó befektetési lehetőséggel bírhatnak hazai intézményi vagy egyéni tőkebefektetők számára.

A BÉT Mentor Projekt tehát két részből áll. Az első projektelem alatt a nemzetközi együttműködéssel megvalósuló képzési programban résztvevő kkv-k támogatása valósul meg, a második projektelem keretében a kkv-k tőzsdei felkészülését, bevezetését támogató program zajlik.

Az első projektelem tekintetében 2019-ben a BÉT közbeszerzési eljárást folytatott le, amelynek győztese az ELITE Program lett. E programmal a BÉT célja egy európai képzési és mentor-szolgáltatásokat nyújtó együttműködés elindítása és közvetítése a célcsoport cégek számára. A nemzetközi együttműködésben résztvevők olyan komplex programban vehetnek részt, melynek

keretében a legfelkészültebb tanácsadóktól szerezhetnek új ismereteket és bővíthetik a kapcsolatrendszerüket. Az ELITE Program emellett lehetőséget biztosít a vállalkozások számára, hogy megtalálják a legkedvezőbb finanszírozási formát: legyen az hitel- vagy tőkeági, vagy akár a BÉT-en keresztüli forrásbevonás.

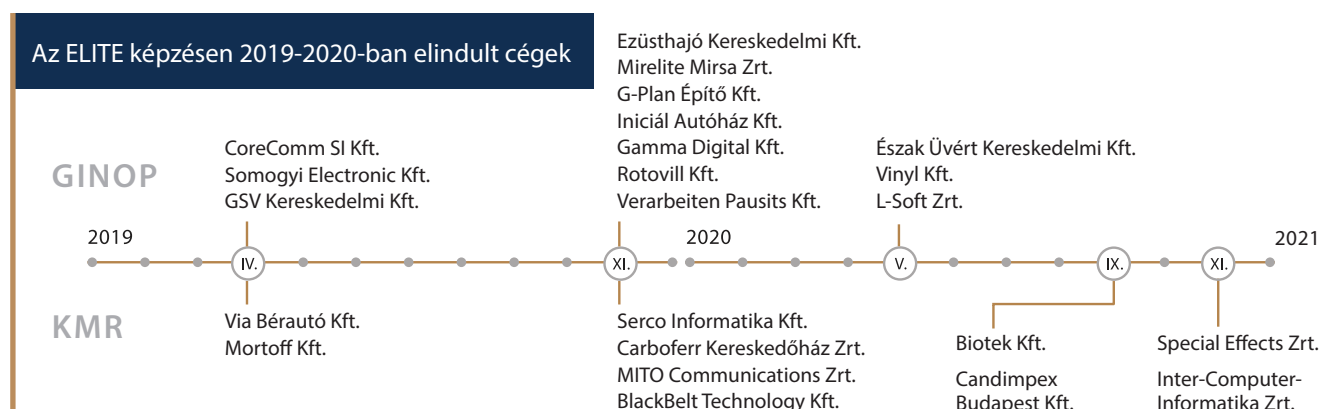
Az ELITE képzésre vonatkozó támogatás iránt a vártnál nagyobb lett az érdeklődés, így a közép-magyarországi régióban a keret kimerülését követően forrásbővítésre adott be kérelmet a BÉT, melyet 2020. őszén az NGM jóváhagyott. Ezzel újabb cégek előtt nyílt meg a lehetőség, hogy csatlakozzanak a programhoz.

A 2020. évi nehézségekre reagálva az ELITE a személyes jelenlétet igénylő londoni képzési napok helyett online kurzusokat tart, valamint a kötelező és választható modulok között helyet kaptak a válság kezeléshez kapcsolódó tananyagok is. Ezeket egészítik ki a BÉT által megrendezett további modulok és workshopok.

A pandémiás helyzet miatt a 2020-ben jelentkezett társaságok közül többen is csak 2021 januárjában kezdik meg a programot, így a GINOP és KMR jelentkezési folyamatuk is 2021-ben zárul le.

A projekt második elemének célja a középvállalatok tőzsdei felkészülésének támogatása, illetve a tőkepiacon keresztül történő forrásbevonás ösztönzése abban az esetben, ha a középvállalatok a pénzpiacokon egyáltalán nem, vagy nem kellő mennyiségben jutnak finanszírozási forráshoz. A célcsoportot itt azok az érettebb középvállalkozások jelentik, amelyek nyitottak a transzparens tőzsdei működésre, de anyagi vagy tudásbeli hiányosságok miatt nem vállalkoztak a tőzsdei felkészülési folyamat megkezdésére.

A tőzsdei felkészülést és belépést a Mentor Program keretében valósította meg 2018-ban a Megakrán Nyrt. (GINOP), 2020-ban pedig a DM-KER Nyrt. (GINOP), valamint a Gloster Infokommunikációs Nyrt. (KMR). Mindhárom társaság papírjait a BÉT Xtend piacára vezették be, és sikeresen vontak be forrást külső befektetőktől. 2020 decemberében az OXO Technologies Holding Zrt. és a ViVeTech Zrt. aláírta a Támogatási Megállapodást, illetve a NAP Zrt. benyújtotta a támogatási kérelmét a tőzsdére lépés projektelemre.

PIAC- ÉS TERMÉK- FEJLESZTÉSEK

AZ ELEMZÉS-ÁRJEGYZÉS PROGRAM ELINDÍTÁSA

A kis- és közepes méretű cégek számára megfelelő mértékű forgalom elérése folyamatosan kihívás elé állítja a kibocsátókat, illetve a tőzsdéket. Ennek egyik fő oka, hogy az alacsony likviditás miatt az elemzőházaknak piaci alapon nem éri meg elemezni e cégeket, az elemzés hiánya viszont konzerválja a társaságra irányuló mérsékelt befektetői figyelmet. A 2018 elején élesedő MiFID 2 rezsim tovább rontott ezen a helyzeten azzal, hogy megkövetelte az elemzési szolgáltatásért és az ajánlatvégrehajtásért fizetendő díjak szétválasztását, így várható volt, hogy különösen ebben a szegmensben tovább erodálódik majd az elemzési szolgáltatás.

A fenti potenciális piaci kudarc kezelésére a BÉT 2017 végén – először csak pilot jelleggel egy-éves, majd azt követően már hivatalosan, hároméves időtartammal meghirdetve – az információellátottság növelését és a likviditás támogatását megcélzó programot indított. Ennek keretében a tőzsde befektetési szolgáltatóinak szakmai műhelyeiből díjmentesen elérhető elemzések kerülnek fel kis és közepes tőkeértékű vállalatok részvényeiről a BÉT honlapjára, illetve a befektetési szolgáltatók árjegyzéssel támogatják az ajánlati könyv likviditását. A program költségét a BÉT állja, fizetve az elemzési, illetve árjegyzési szolgáltatásokért.

Az elemzések a BÉT honlapja mellett az elemzést készítő szolgáltatókon keresztül is hozzáférhetők, illetve az adott befektetési szolgáltató döntésének függvényében további adatszolgáltatóknál is elérhetők.

A fejlett európai tőkepiacokon nem egyedi, hogy a tőzsdék – akár a különböző elemzőházakkal közvetlenül is együttműködési megállapodásokat kötve – egyre aktívabb szerepet vállalnak

a kis- és közepes méretű (kapitalizációjú) cégek elemzésének támogatásában, mint ahogy az sem ritka, hogy a börzék árjegyzőket szerződtetnek, akik vállalják, hogy saját számlás vételi és eladási ajánlatok fenntartásával segítik a piac működését, ezzel érdemben csökkentve a befektető számára a pozíció nyitásából és zárásából adódó implicit költségeket.

A BÉT a közép-kelet-európai régióban elsőként kezdte alkalmazni az elemzés-árjegyzés fenti szponzorációs modelljét, melyet aztán a térségből további tőzsdék is bevezettek.

A PROGRAM SZAKASZAI, MÉRFÖLDKÖVEI

2018 – tesztidőszak

A BÉT által indított piacfejlesztő program első, pilot szakasza 2018 végéig tartott. A programba kvantitatív kritériumok alapján (méret, forgalom, közkézhányad és likviditás) kerülhettek cégek. A BÉT a részvénytulajdonosi körben nyilvános pályázat keretében hirdette meg az elemzés és árjegyzés lehetőségét.

A programban résztvevő befektetési vállalkozások tehát a BÉT tagjai közül kerültek ki, míg a programba bekerülő kibocsátók végső köre az ő vállalatuknak megfelelően alakult ki. Az árjegyzést ugyanaz a szolgáltató biztosította, aki az adott részvényt elemezte. Egy részvény egy befektetési szolgáltatóhoz tartozott.

A BÉT 2018 végén az érintett szereplők, így a programban résztvevő befektetési vállalkozások, az intézményi és lakossági befektetők, valamint a programban résztvevő kibocsátók véleményét is kikérte. A felmérés egyértelmű visszajelzést adott arról, hogy az elemzés-árjegyzés program tesztidőszakát a piac kedvezően értékelte.

Mindkét komponens, az elemzési és az árjegyzési szolgáltatás is jelentős segítség volt a szereplők számára. A befektetők úgy érezték – a kisbefektetők jobban, az intézményiek kevésbé –, hogy az árjegyzés által javult a likviditás is, de a nagyobb hozzáadott értéket minden érintett szereplő az elemzési ágon látta, mivel a programban szereplő cégek többségéről egyáltalán nem állt rendelkezésre korábban ilyen mélységű információ.

A program sikerességét nem csak a piaci vélemények, de a számszaki adatok is alátámasztották, a 2018-as év növekvő forgalmat és javuló likviditást hozott. A programban résztvevő részvények forgalma nagyobb mértékben emelkedett, mint a BÉT részvénytulajdonosi körének egésze, ami a piac általános bővülésén túl egyértelműen a program jótékony hatására világított rá.

2019 – a program meghosszabbítása, bővítése és áramvonalasítása

A számszaki adatok és a piaci visszajelzések alapján a BÉT Igazgatósága arra a következtetésre jutott és azt a döntést hozta, hogy a programot néhány változtatással érdemes folytatni:

- A könnyebb tervezhetőség érdekében a programot három évre, 2021 végéig hirdettük meg, azzal a megkötéssel, hogy a BÉT ezen időszak alatt is minden év végén értékeli a tárgyév történéseit, elvi lehetőséget hagyva magának a program módosításra vagy felfüggesztésre.
- A program 2019-ben és 2020-ban újabb kibocsátókkal egészült ki; az év elején kiírt pályázatban szereplők részvényeinek elemzésére, árjegyzésére év közben is lehetett jelentkezni. Ehhez próbáltuk finomításokat eszközölni a szűrési feltételeken is:
 - az állandóságot, ezáltal a hatékonyságot elősegítendő, a programban már szereplő papírok elemzését, árjegyzését elsődlegesen az adott befektetési szolgáltató folytathatta, míg az új papírokat a teljes tagi körben pályáztattuk meg;
 - az elemzési rész mellett az árjegyzés – szigorúbb feltételekkel – opcionálissá vált;
 - lehetőség nyílt az Xtend piac részvényeinek elemzésére is, könnyített feltételekkel.

A program 2019 óta a főbb jellemzőket tekintve, az elemzési ág hangsúlyosságával, ugyan-ezekkel a feltételekkel fut.

A BÉT elemzés-árjegyzés programjának résztvevői

BEFEKTETÉSI SZOLGÁLTATÓ	KIBOCSÁTÓ/RÉSZVÉNY	SZOLGÁLTATÁS
MKB Bank Zrt.	Alteo	Elemzés + Árjegyzés
	Masterplast	Elemzés + Árjegyzés
	BIF	Elemzés
	OTT-ONE	Elemzés
Wood & Company Financial Services, a.s.	ANY Biztonsági Nyomda	Elemzés
	Graphisoft Park SE	Elemzés
Concorde Értékpapír Zrt.	Appeninn	Elemzés
	AutoWallis	Elemzés
	CIG Pannónia	Elemzés
	Duna House	Elemzés
	Waberer's	Elemzés
OTP Bank Nyrt.	PannErgy	Elemzés + Árjegyzés
	Rába	Elemzés + Árjegyzés
	Zwack	Elemzés + Árjegyzés
Equilor Befektetési Zrt.	Opus Global Nyrt.	Elemzés

Az elemzés-árjegyzés program aktuális fejleményei

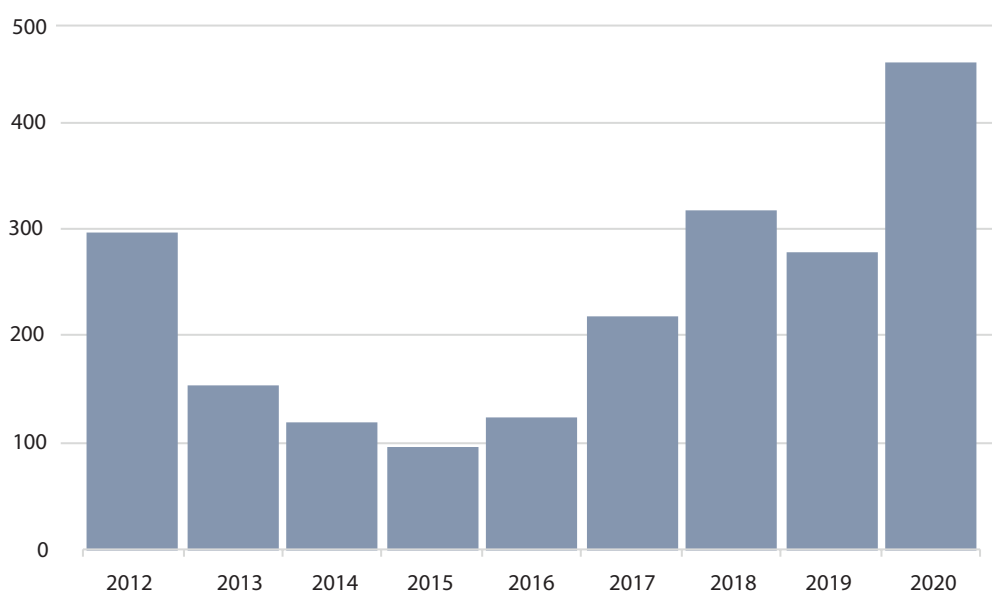
A kezdetben négytagú befektetési szolgáltatói kör 2020-ban még kiegészült az Equilor Befektetési Zrt.-vel, míg kibocsátói oldalon az Opus Global Nyrt. (Equilor) és az OTT-ONE Nyrt. (MKB Bank) csatlakozott a programhoz. Így alakult ki a BÉT elemzés-árjegyzés programjában résztvevők aktuális listája. A befektetési szolgáltatók összesen több mint 250 alkalommal elemezték a kibocsátók eredményeit, a vállalatok főbb történéseit, hozzásegítve ezzel a befektetőket, hogy a hazai részvénybefektetéseikben megalapozott döntéseket hozzanak.

A HATÁRIDŐS BUX ÁRJEGYZÉSÉNEK ÚJRAINDÍTÁSA

A kv-piacok támogatása mellett fontos röviden megemlíteni a BÉT forgalom szempontjából korábban zászlóshajójának számító termékében, a határidős BUX-ban elért sikereit is. A 2015 végi tulajdonosváltást követő első piacfejlesztési intézkedések között az egyre csökkenő kereskedési érdeklődést mutató határidős BUX-ban is ösztönzőkkel támogatott árjegyzői rendszert vezettünk be.

A szerződöttetett árjegyzők (Erste Befektetési Zrt. és OTP Bank Nyrt.) az azt követő években számottevő likviditást adtak a piacnak, melynek következtében az addigi csökkenő trend megfordult.

A határidős BUX forgalma (Mrd Ft)

A BÉT XTEND PLATFORM ELSŐ HÁROM ÉVE, A KKV PIAC FELTÉTELRENDSZERÉNEK KIDOLGOZÁSA

A BÉT 2016–2020-as stratégiájának kulcseleme volt a tőkepiaci ökoszisztéma fejlesztése a középvállalatok körében. Ennek érdekében a BÉT 2016-ban a középvállalatokat támogató új piac, az Xtend létrehozásáról döntött, 2017-ben pedig megteremtette ennek infrastrukturális és szabályozási hátterét.

A szabályozási keretrendszer felállítása során folyamatos egyeztetéseket folytattunk a piaci szereplőkkel és a felügyelettel annak érdekében, hogy áttekinthető, minden szereplő által támogatott szabályok szülessenek. A középvállalati platform létrehozása során a BÉT feladata a befektetők számára új befektetési lehetőségek piacterének megteremtése, az MNB felügyeleti keretrendszerével összhangban való prudens működés biztosítása, valamint a potenciális Kijelölt Tanácsadóknak, a NOMAD-oknak és kibocsátóknak előnyös, piacbarát ökoszisztéma kialakítása. A BÉT célja az Xtend bevezetésével az, hogy kiterjessze a potenciális kibocsátók és befektetők körét. Ezt a célt úgy kívánja elérni, hogy egyrészt az Xtend a szabályozott piachoz képest részben egyszerűbb feltételeket nyújt a kibocsátóknak, másrészt pedig a befektetővédelmi szempontok érvényesülését nem csak a hatóságok biztosítják – jogszabályban előírt módon –, hanem a kijelölt tanácsadói rendszer is. Az Xtend piaccal tehát a BÉT nyitni szándékozik a középvállalati kibocsátói kör, illetve a középvállalati kitettséget kereső befektetőréteg felé, és a piaccal együttműködve támogatja az ehhez szükséges ökoszisztéma kiépülését.

A külföldi példák, a tőzsde Standard és T kategóriájában jegyzett kis- és közepes méretű cégek tapasztalatai, valamint a BÉT kibocsátói találkozói alapján egyértelművé vált, hogy a közepes méretű kibocsátók számára az elsődleges szempont a tőzsde finanszírozási funkciója, a kereskedési funkció pedig háttérbe szorul (illetve akkor erősödhet, ha megnő a vállalat tulajdonosainak száma). Ennek értelmében a BÉT Xtend erősen az elsődleges piacra, a vállalatok forrásbevonására fókuszál. Az MTF piaci tőkebevonások formája jellemzően eltér a szabályozott piaci bevezetéseknél általában alkalmazott IPO-któl. Az eredeti elképzelések és az eddigi tapasztalatok alapján is egy előre meghatározott intézményi, illetve egy szűk magánbefektetői kör vesz részt a tranzakciókban.

A BÉT Xtend kibocsátói jellemzően olyan dinamikus fejlődő középvállalatok lehetnek, amelyek hajlandók vállalni a nyilvános léttel járó kötelezettségeket, ugyanakkor fejlettségük és pénzügyi hátterük alapján még nem állnak készen egy nagyléptékű nyilvános kibocsátásra. A nyilvános ajánlattétellel nem járó bevezetést követő időszakban a kibocsátók hozzászokhatnak a tőzsdei működéshez, miközben a befektetők is jobban megismerhetik a vállalatot, növelve ezzel egy későbbi nyilvános tranzakció sikerességének esélyeit. Emellett a tőzsdei jelenlét reputációs értéke is kiaknázható, erősítve a kibocsátók ismertségét és márkaértékét, ami megjelenhet az üzleti tevékenység javulásában (például kedvezőbb ár- és más jellegű feltételek szállítókkal, vevőkkel) és így az eredmény sorokon is.

A finanszírozásban hagyományos és új befektetői körök is megjelenhetnek:

- Felbukkanhatnak olyan professzionális befektetők, amelyek leginkább a kockázattőke-társaságokhoz hasonlíthatók, és üzleti tevékenységük részeként kisebb tőzsdei kibocsátók részvényeit is érdekesnek találhatják, illetve a tőkebevonást és a tőzsdei bevezetést „lead investor”-ként is támogatják.
- A kibocsátások során a magánbefektetők közül jellemzően az erős kockázatvállalási képességgel rendelkező, vagyonosabb háztartások, prémium és privátbanki ügyfelek jelenhetnek meg, amelyek portfóliójában diverzifikációs és hozamnövelési céllal szerepelhet kkv-kitettség.
- A másodpiac leglikvidebb részvényeibe pedig beszállhatnak a klasszikus intézményi befektetők is, mint a nyugdíjpénztárak vagy a biztosítók, amelyek jellemzően diverzifikációs célból vehetnek föl középvállalati kitettséget.

A 2017. szeptember 20-án megrendezett BÉT50 – Középvállalatok csúcstalálkozója elnevezésű konferencián a BÉT hivatalosan is bejelentette a BÉT Xtend platform elindulását, illetve közzétette a piacon működő kijelölt tanácsadók listáját. Ekkor élesítettük az Xtend piac honlapját is, amely átfogó szakmai információkat és tartalmakat nyújt a potenciális kibocsátók, illetve a befektetők részére.

Az első belépő, a Megakrán Nyrt. 2018 novemberében hozta meg közgyűlésén a zártkörű tőkeemelésről szóló döntést, amelynek során újonnan kibocsátott részvényeket regisztrált a BÉT Xtend piacára. A tranzakcióban, amelynek összértéke 678 millió forint volt, a Széchenyi Tőkealap-kezelő Zrt. által kezelt Nemzeti Tőzsdefejlesztési Alap 40 százalékos mértékben, az egyéb intézményi és magánbefektetők mintegy 30-30 százalékos mértékben vettek részt. A bevezetés és a forgalomban tartás során a társaság kijelölt tanácsadója az MKB Bank Zrt.; a tranzakcióban az EY volt még a Megakrán partnere.

A tőzsdei megjelenéshez a Megakrán számára nem csupán anyagi, hanem szellemi tőke bevonására is szükség volt. A BÉT és a Londoni Tőzsdecsoport közös – vállalatfinanszírozási ismereteket, cégvezetési módszereket és networking lehetőségeket nyújtó – ELITE Programjának első turnusához épp e célból csatlakozott az ambiciózus vállalat. A Megakrán volt továbbá az első cég, amely a BÉT Mentor Programja keretében támogatást nyert a tőzsdeérett kkv-k tőzsdei bevezetését finanszírozó GINOP-pályázaton júniusban. A bevont friss tőke segítségével a vállalat további fejlesztéseket, kapacitásbővítést, piaci terjeszkedést kíván megvalósítani.

A BÉT Xtend piacon 2019 folyamán két új papírral indulhatott meg a kereskedés. A 2018 októberében regisztrált CyBERG Corp. Nyrt. részvényei 2019 januárjában váltak kereskedhetővé. A CyBERG a Kajahu digitális közösségi étteremlánc rendszergasztronómiai franchise tulajdonosa és fejlesztője. A cég az éttermi hálózatra építve folyamatosan fejleszti közösségi mobilszolgáltatásait és saját digitális platformját, így válik a jövőben egy adatalapú technológiai nagyváll-

alattá. A társaság a terveik szerint a BÉT Xtendre lépéssel bevont tőkéből kívánja felépíteni a központi menedzsmentjét, elindítani a franchise hálózat nemzetközi értékesítését, valamint szeretnék továbbfejleszteni a hibrid modelljük digitális szolgáltatásait is.

A GOPD Nyrt. papírjait 2019 júniusában regisztrálták, részvényei két hónappal később kezdtek forogni az Xtend parkettjén. A cég saját tulajdonú ingatlanok adásvételére és fejlesztésére, ingatlankezelésre, épületépítési projektek szervezésére, lakó- és más épületek építésére, illetve saját tulajdonú vagy bérelt ingatlanok bérbeadására és üzemeltetésére jött létre 2018-ban. A társaság 2019 közepétől az ingatlanfejlesztési tevékenységre fókuszál, amelynek keretében budapesti vagy a főváros agglomerációjához tartozó lakóparkok építtetését végzi majd, részt vállalva a teljes kivitelezési folyamatban (telekvásárlás, terveztetés, engedélyeztetés, kivitelezés, értékesítés).

A DM-KER Zrt. 2019 decemberében regisztrált, részvényeinek kereskedése 2020 januárjában indult. A 2008-ban alakult társaság mezőgazdasági és ipari gépek forgalmazásával, bérbeadásával és szervizelésével foglalkozik, és számos világmárka hivatalos magyarországi képviselőt látja el. A DM-KER 2019 decemberében sikeres zártkörű kibocsátást hajtott végre; a csaknem egymilliárd forintnyi bevont tőkét elsősorban a nemzetközi terjeszkedés beindítására és a mezőgazdasági gépek piacán meglévő pozíciója erősítésére kívánja felhasználni.

A BÉT Xtend kkv-piac 2020 júniusában újabb kibocsátóval, a Gloster Infokommunikációs Nyrt. részvényeivel bővült. A komplex informatikai megoldásokat kínáló kibocsátó szolgáltatási palettáján hálózati infrastruktúrát érintő, hálózatbiztonsági, monitoring és kollaborációs megoldások egyaránt megtalálhatók, de van intelligens épület üzletága is. A társaság mintegy 1,1 milliárd forintot vont be 2020 tavaszán, amelynek 70 százalékát a Nemzeti Tőzsdefejlesztési Alap jegyezte le.

VÁLLALATI KÖTVÉNYPIACI FEJLESZTÉSEK, A BÉT XBOND PIAC FELTÉTELRENDSZERÉNEK KIDOLGOZÁSA

Az elmúlt években – sőt évtizedekben – a hazai vállalati kötvénypiac mint finanszírozási forma csak nagyon mérsékelten volt jelen, rendkívül kevés volt a kibocsátás, holott a nemzetközi tőkepiacokon számos országban látunk arra példát, hogy a vállalati kötvénykibocsátások érdemi finanszírozási funkciót töltenek be.

Ezt felismerve, a Magyar Nemzeti Bank 2019 júliusában elindította a Növekedési Kötvény Program (NKP) nevű, nem pénzügyi vállalati kötvényprogramját, melyet a kezdeti 300 milliárd forint összegről először 450 milliárdra, majd 2020. utolsó negyedévére 750 milliárdra, 2021. január 13-tól pedig 1150 milliárd forintra emelt. A program keretében a jegybank a kötvényt kibocsátó vállalatok kötvényeiből elsődleges és másodlagos piaci vásárlásokon keresztül maximum 70 százaléknyi – egy vállalatcsoporttal szemben legfeljebb 70 milliárd forint összegű – mennyiséget szerezhethet, és ezáltal kedvező finanszírozási lehetőséget teremthet. Az MNB az NKP által javítani és diverzifikálni kívánja a vállalkozások jelenleg bankhitel-központú forrásszerzési lehetőségeit, illetve erősíteni akarja monetáris transzmissziót.

A programban résztvevő, megfelelő minősítéssel rendelkező vállalatok 3–30 évre kaphatnak forint alapú forrást. Az NKP alatt történt kibocsátások, a program feltételei közt szereplő követelményeknek megfelelően, a BÉT aukciós rendszerében zajlanak, és a kibocsátást követően három hónapon belül – megfelelő kétoldali árjegyzéssel támogatva – bevezetésre kerülnek a BÉT valamely kötvénypiaci szegmensébe.

A program alatt 2020 végéig 53 tranzakció történt, közel 900 milliárd forint össznévértékben, gyakran ötévesnél jóval hosszabb durációval. Ezek közül 31 instrumentumot már a BÉT Xbond másodpiaci szegmensébe is bevezettek, nagyságrendileg 600 milliárd forint össznévértékben, egy kötvény pedig a szabályozott piacon forog.

Az NKP potenciális kibocsátókkal történő megismertetése elsőrendű cél a BÉT számára, ezért közvetlenül a BÉT50 vagy ELITE rendezvényein, illetve ügyféllakvizíciós találkozóin, online módon pedig a honlapján is promotálja a programot, miközben igyekszik az NKP kapcsán edukálni a tőkepiaci közvetítőket – NOMAD-okat, befektetési szolgáltatókat és tanácsadókat.

Az NKP-nak köszönhetően 2020 végére a nem pénzügyi vállalati kötvényállomány jelentősen túllendült az 1300 milliárd forintos nagyságrenden, azaz meghaladta a 2019-es GDP 2,7 százalékát. Ez ugyan az EU 13 százalékos, vagy épp Lengyelország 4 százalékos mutatójához képest még mindig alacsonynak számít, de az előző év 1,5 százalékhoz képest érdemi előrelépés.

A BÉT maga is számos eszközzel támogatta, illetve támogatja továbbra is az MNB kötvényprogramjának sikerét. Egyfelől a program indulásával egyidőben (2019. július 1-jével) új MTF piacot hozott létre BÉT Xbond néven a kötvénykibocsátást tervező vállalatok számára, amelyen köny-

nyitott feltételek mellett léphetnek ki a nyilvános piacra. Az értékpapírok Xbond platformra történő regisztrációja esetén a kötvénykibocsátóknak – a felügyelet által jóváhagyandó tájékoztató helyett – a BÉT által meghatározott feltételek alapján elkészített Információs Dokumentumot kell (a tőzsde jóváhagyását követően) közzétenni. Fontos szempont továbbá, hogy a szabályozott piaccal szemben az erre a platformra lépő kibocsátók számára nem kötelező az IFRS sztenderd alkalmazása a számviteli jelentési kötelezettségek teljesítése során. Mindezek mellett az Xbond MTF piac esetében a kötvénykibocsátók rendszeres és rendkívüli tájékoztatói kötelezettségét a BÉT határozza meg és ellenőrzi. Az új piac a professzionális befektetőket célozza meg azzal, hogy a regisztrálható értékpapírok minimális névértéke 100 ezer euró, vagy annak megfelelő egyéb deviza. Lakossági befektetők részvételére a BÉT Xbond piacon így elsősorban befektetési alapokon, pénztárakon, biztosítókön keresztül nyílik lehetőség. A platformon jegyzett első értékpapír a MOL2029 senior HUF kötvény volt, amelyet 2019 decemberében regisztráltak.

A BÉT emellett a sztenderd eljárások keretében közvetlen tagságot adott az MNB-nek az aukciós rendszer, a szabályozott másodpiaci kereskedés és az Xbond piac tekintetében is.

Ezen túlmenően fejlesztéseket is végrehajtottunk az aukciós rendszerben, kifejezetten az MNB programban megfogalmazott kritériumainak teljesíthetősége érdekében (adatok kijelzése a munkaállomáson, az elfogadott mennyiség maximum felénél többet semmiképp ne vihessen el egy piaci szereplő sem). Az NKP szerinti árjegyzési paraméterek mérhetősége érdekében a BÉT részben már kifejlesztette, részben még továbbfejleszti az árjegyzői teljesítést mérő monitoring rendszerét is.

A vállalati kötvényeken belül a pénzügyi intézmények vállalati kötvény eszközosztályában stratégiaileg fontos szegmens a BÉT számára a jelzáloglevél-piac, ahol az MNB egyrészt jelzálog megfelelési mutató előírásával igyekszik megteremteni a pénzintézetek eszköz- és forrásoldala közti minél nagyobb összhangot, másrészt a közelmúltban két periódusban is a jelzáloglevél-kibocsátók számára kedvező feltételű vásárlással támogatta a folyamatot. A jegybank a 2017-ben 15 százalékos értéken bevezetett jelzálog megfelelési mutatót 2019-re több lépésben 25 százalékra emelte, és ugyanezen évben a másodpiaci vásárlását bőven 300 milliárd forint fölé növelte a 2018-as, mindössze tízmilliárd forint körüli összegről. Az intézkedések hatására a jelzáloglevél-kibocsátások megsokszorozódtak: a 2017-es 9 tranzakció 35-re, a kibocsátott összeg 61 milliárdról 548 milliárd forintra ugrott 2018-ban. S jóllehet a következő évben 23 ügyletre és 128 milliárd forintra lassult a tempó, 2020-ban újabb lökést kapott a piac; a kibocsátott kötvények száma elérte a 20-at, az össznévérték pedig meghaladta a 350 milliárd forintot. A jelzáloglevél-kibocsátási piacon a jelzálogbankok – az MNB előírásai miatt – a BÉT által üzemeltetett MMTS 1 platformon aukcionálják a papírjaikat, majd ezt követően a kibocsátott sorozatokat bevezetik a BÉT-re.

A jelzáloglevél-piacon néhány bank forintban saját jelzáloglevél hozamgörbét is kialakított.

INDEXFEJLESZTÉSEK

Az indexek egyre központibb szerepet töltenek be a befektetések terén: fontosak az aktív befektetési politikával rendelkező vagyonkezelőknek benchmark funkciójuk miatt, de nélkülözhetetlenek az egyre inkább előtérbe kerülő költséghatékony passzív befektetési stratégiák számára is.

Az elmúlt öt év a BÉT indexkínálatában, indexeinek minőségében is jelentős előrelépést hozott. A BÉT, felismerve a befektetők indexekkel kapcsolatos aktuális igényeit, valamint a szabályozói környezet állította követelményeknek eleget téve, az alábbi fontosabb indexfejlesztéseket végezte el az utóbbi időszakban:

- A CEEplus index régiós együttműködés keretében történő elindítása
- A jelzáloglevél indexcsalád létrehozása
- Fejlesztések a BÉT már meglévő indexeiben (BUX és CETOP)
- Megfelelés a Benchmarks Regulation előírásainak

A CEEPLUS INDEX

A visegrádi országok (Csehország, Lengyelország, Magyarország és Szlovákia), valamint Horvátország, Románia és Szlovénia értéktőzsdéinek vezérigazgatói – a térség tőkepiacai között folyamatban lévő együttműködés részeként, hosszú előkészületeket követően – 2019. szeptember 4-én a lengyelországi Krynica-Zdrójban tartott gazdasági csúcstalálkozón bejelentették egy új, közösen tulajdonolt és irányított regionális részvényindex létrehozásának szándékát, melyet 2020-ban szerződés aláírásával szentesítettek is. A BÉT oroszlánrészt vállalt az index felépítésének, majd a résztvevő tőzsdék közötti együttműködési szerződésnek a kialakításában.

A CEEplus index a közép-kelet-európai régió tőzsdéinek (Budapest, Bukarest, Ljubljana, Pozsony, Prága, Varsó és Zágráb) leglikvidebb részvényeit tömöríti. Az indexet a varsói tőzsde indexszámítással foglalkozó leányvállalata, a GPW Benchmark végzi, az ehhez szükséges adatokat az egyes tagtőzsdék szolgáltatják. A kalkuláció jelenleg napi egyszeri (napvégi) számítással fut, de jövőbeli cél a még jobb használhatóságot eredményező valós idejű számításra való átállás is. Az index menedzsmentjével, az indexszel kapcsolatos koncepcionális döntésekkel a résztvevő tőzsdék képviselőiből álló bizottságok foglalkoznak.

A GPWB által számolt régiós index létrehozásának elsődleges célja az volt, hogy arra bevett generáló, kereskedhető termékek épülhessenek. Ezen az úton elindulva elsőként az egyik vezető lengyel pénzügyi szolgáltató, a Powszechny Zakład Ubezpieczeń – a CEEplus indexet követő passzív befektetési alap létrehozásával – teremtett lehetőséget arra, hogy az indexen keresztül a régió teljesítményébe lehessen befektetni.

Az index létrehozása túlmutat a szűken értelmezett jövedelmezőségi kérdésen. A CEEplus a térség tőkepiacainak első közös fejlesztési kezdeményezéseként is értelmezhető, melyet további együttműködések követhetnek azzal a céllal, hogy még vonzóbbá tegyék a befektetéseket a régióban, erősítsék a térség tőkepiacait, ezáltal gazdaságait is.

JELZÁLOGLEVÉL INDEXCSALÁD LÉTREHOZÁSA

A BÉT részvényindexei mellé egy új típusú indexcsalád megalkotása szintén többéves munka eredménye volt. Ezt egyfelől ösztönözte, hogy az MNB fontosnak tartja a jelzáloglevél alapú finanszírozást, másfelől létrehozását indokolta, hogy korábban nem létezett olyan – a magyar forint jelzáloglevél-piac állapotát megfelelően tükröző – transzparens mutatószám, amely a kibocsátóknak és befektetőknek segítséget nyújt az árazáshoz és a jelzáloglevél-portfóliók teljesítményének értékeléséhez. A BÉT így az MNB-vel karöltve kidolgozta, 2017 végén teszt jelleggel elindította, majd a sikeres megfigyelési időszakot követően, 2018 végén hivatalosan is bevezette a jelzáloglevél indexcsalád számítását.

Az indexkosarakba a BÉT-en kereskedhető fix kamatozású, forintban denominált és a kézikönyvekben meghatározott további speciális feltételeknek megfelelő jelzáloglevelek kerülnek be. A jelzáloglevél-indexek számítása a kosárban szereplő jelzáloglevelek tőzsdei árjegyzésére épül. A jelzáloglevél indexcsalád egy teljes megtérülési árfolyamindexből és két eltérő futamidőre számított hozamindexből áll:

- Budapesti Értéktőzsde Jelzáloglevél Total Return Indexe (BMBX Total Return)
- Budapesti Értéktőzsde Jelzáloglevél 3 éves Hozamindexe (BMBX Yield 3Y)
- Budapesti Értéktőzsde Jelzáloglevél 5 éves Hozamindexe (BMBX Yield 5Y)

Egyelőre a régióban nem léteznek a helyi piacon kibocsátott jelzálogleveleket követő további indexek, így a BÉT instrumentumai ilyen szempontból kuriózumnak számítanak.

FEJLESZTÉSEK A BÉT MEGLÉVŐ INDEXEIBEN

CETOP

A régiós tőkepiacok átrendeződésére – így a román tőkepiac dinamikus fejlődésére, valamint a lengyel piac dominanciájára – válaszul a BÉT, az indexet referenciaként használó alapkezelőkkel folytatott konzultációt követően, jelentősen átalakította közép-kelet-európai régiós indexét. 2016 szeptemberétől már a román piacról is kerültek be részvények a kosárba, illetve az új szabályok szerint csökkent a legnagyobb papírok és piacok súlya. Az indexkosár tagjainak száma nőtt: a CETOP-ra keresztelt (CETOP20) index az addigi fix 20 tag helyett ma már akár 25 régiós blue chip részvényt is tartalmazhat. A hazai piac a változtatásokat pozitívan értékelte, hiszen az átalakítás hatására számottevően diverzifikáltabb lett a BÉT régiós indexe.

BUX

Komoly ráncfelvarráson esett át a magyar blue chip részvények indexe, a BUX is. Az indexkosárba kerülő papírok kiválasztása korábban egy összetett kritériumrendszer alapján történt, melynek aktualitását az idő menet közben jelentősen erodálta. A releváns hazai szereplőkkel egyeztetett módszertani korszerűsítést követően a BUX jelenleg egy egyszerű, a nemzetközi gyakorlathoz is jobban igazodó séma szerint működik, ahol a kiválasztás két kritérium (méret és forgalom) rangsora alapján történik. Az átalakítással a BUX index jelentősen átláthatóbbá vált.

MEGFELELÉS A BENCHMARKS REGULATION ELŐÍRÁSAINAK

A Benchmarks Regulation (BR) előírásainak történő megfelelés, bár nem a szó szoros értelmében vett indexfejlesztésről van szó, nem hagyható le a mérföldkövek listájáról.

A projekt elkísérte a BÉT-et az utóbbi fél évtizedben, mivel a menet közben megalkotott alsóbb szintű részletszabályok és azok értelmezése minden érintett szereplőt folyamatos készltségre és reakcióra készített (beleértve a tőzsdét is). A BR állandó megfelelést igényel, de a történet első fejezete 2019 decemberében lezárult: a Budapesti Értéktőzsdét mint referenciamutató-kezelőt az MNB nyilvántartásba vette.

AKTUÁLIS INDEXFEJLESZTÉSI FELADATOK

ESG indexek

Napjainkban mindinkább előtérbe kerül a társadalmi és környezettudatos szemlélet, így egyre népszerűbbé válnak az ESG befektetések; az intézményi befektetők is egyre inkább ezen elvek mentén állítják össze a részvényportfóliójukat. Az ESG termékek térhódítása várhatóan a jövőben is folytatódik.

Bár a referenciamutatókra vonatkozó szabályozás még kialakulóban van, a BÉT ezen trend fényében azt tervezi, hogy ESG-kompatibilissé teszi a BUX (hazai blue chip) és CETOP (CEE régiós blue chip) indexeit. Az ezzel kapcsolatos munkák az alapkezelői igények felmérésével megkezdődtek.

Kötvényindex

A jegybank NKP programjának sikere azt eredményezte, hogy a BÉT vállalatikötvény-szegmense nagyban bővült, 2020-ban számos nem pénzügyi vállalat kötvénye jelent meg a tőzsdén. Ez a pozitív folyamat megágyazott annak is, hogy a BÉT – a már felállított jelzáloglevél indexcsalád mintájára – 2020 folyamán elkezdje két vállalatikötvény-index létrehozását, alapvetően a jelzálogleveleknél már használt metodikával, de a vállalati kötvénypiac specialitásai miatti kiigazításokkal.

A tervezett BÉT Vállalati Kötvényindex család egy teljes megtérülési árfolyamindexből és egy hosszú lejáratra számított hozamindexből (hozamban kifejezett indexérték) áll majd.

A BÉTA PIAC BŐVÜLÉSE

ELŐZMÉNYEK

A BÉT által még 2011-ben indított alternatív kereskedési platformot, az úgynevezett BÉTa piacot a tőzsde a most záruló stratégia időhorizontján is dinamikusan fejlesztette. A főként lakossági befektetői igények minél magasabb színvonalú kiszolgálását célzó BÉTa piacon a BÉT – egyfajta duális listázás keretében – forintban biztosít hozzáférést külföldi tőzsdékre bevezetett termékekre.

A folyamatos kereskedési lehetőséget jelenleg az OTP Bank Nyrt. támogatja, meghatározott minimális mennyiséggel és maximális ársávval biztosítva vételi és eladási lehetőséget az adott instrumentumokban.

A TERMÉKKÍNÁLAT BŐVÍTÉSE AZ ELMÚLT IDŐSZAKBAN

A részvények iránti érdeklődés átmeneti megcsappanását, illetve egy korábbi árjegyző tevékenységének megszűntetéséből adódó forgalomvisszaesést a BÉT 2018 végén egy jól időzített piacfejlesztéssel kezelte: további hat vezető európai részvény bevezetése mellett az addig csak külföldi részvényekre szorítkozó termékkínálat új típusú instrumentumokkal, tőzsdén kereskedett alapokkal (úgynevezett ETF-ekkel) bővült. Ezek az instrumentumok az adott indexeken keresztül lehetővé teszik, hogy a BÉT-en kereskedő befektetők ma egyetlen tranzakcióval egy jól diverzifikált, az adott ETF által reprezentált piac (a BÉTa esetében jellemzően európai, azon belül kiemelten a német, illetve amerikai piacok) teljesítményét tükröző portfóliót vásároljanak meg. Az új ETF-ek között nemcsak az árak emelkedéséből profitálók találhatók (long ETF), hanem olyanok is, amelyek a piacok esése esetén termelnek nyereséget (short ETF). A fejlesztések hatásának is betudható, hogy a BÉTa piac új lendületet kapott.

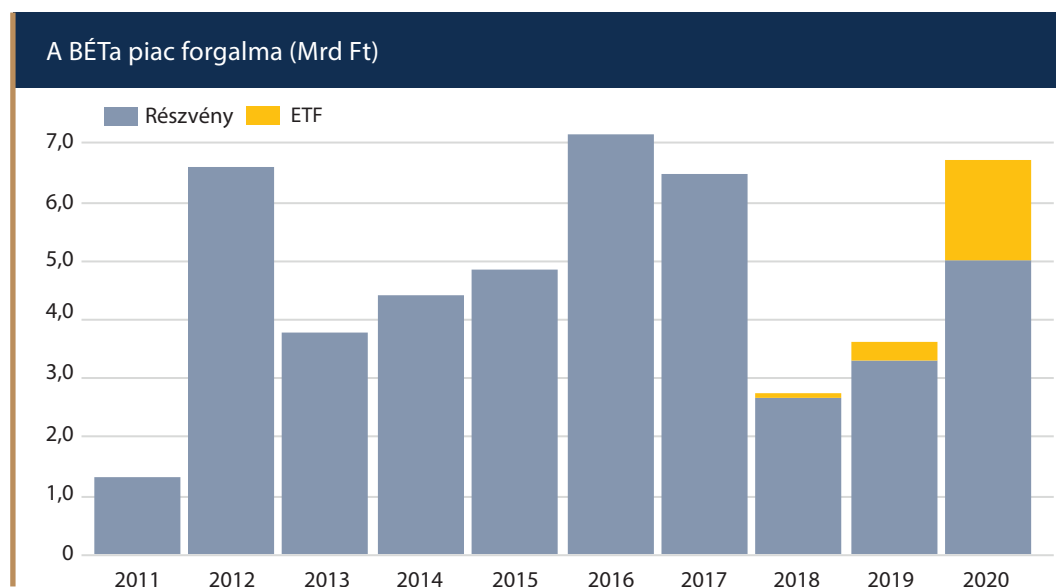
Az egyre nagyobb népszerűségnek örvendő, társadalmi és környezettudatos szemléletet materializáló ESG termékek fontosságát felismerve, a BÉT 2020 végén további új ETF-ek kereskedhetővé

tételével örvendeztette meg a hazai befektetőket. A két új ESG ETF olyan indexeken keresztül teremt lehetőséget az új típusú befektetésre, amelyek a fenntarthatósági szemléletet a működésükben leginkább alkalmazó részvénytársaságokat tömörítik.

A BÉTa piac életében az egyik legfontosabb mérföldkőhöz szintén 2020 végén értünk: az addig csak tisztán külföldi társaságok részvényei mellé az értékpapírlistára felkerültek az üzleti tevékenységét tekintve a magyar gazdasághoz erősen kötődő Wizz Air Holdings papírai is. Ezáltal a befektetők a légit közlekedés legmeghatározóbb hazai szereplőjéhez kaptak hozzáférést.

Tekintettel a BÉTa piac termékeinek sikerességére, a tőzsde jövőbeli tervei között továbbra is szerepel a termékpalletta befektetői igényeknek megfelelő bővítése.

BRANDÉPÍTÉS, KOMMUNIKÁCIÓ ÉS DIGITÁLIS JELENLÉT AZ ONLINE TÉRBEN

DIGITALIZÁLÓDÓ TŐKEPIACI JELENLÉT

A Budapesti Értéktőzsde elmúlt öt évben végzett tőkepiac-fejlesztési tevékenysége során fontos szerepet töltött be a BÉT imázsának megerősítése, annak hazai médiatérbe, illetve a lakossági köztudatba való beágyazása. E törekvést széles körű marketingkommunikációs és PR eszköztár segítségével valósítottuk meg, amelyek eredményeképpen mára a tőzsde a legnagyobb presztízzsel bíró gazdasági-pénzügyi médiafelületeken napi rendszerességgel megjelenő, a közösségi médiafelületeken egyre nagyobb súllyal bíró, illetve a szakmai és lakossági, tőkepiaci vonatkozású rendezvényeket tekintve is meghatározó szereplővé vált.

Az elmúlt évek kommunikációs munkája során kiemelt prioritást kapott a digitalizáció: a digitális, illetve közösségi médiafelületeken való megjelenéstől kezdve a jelenlét erősítésén át a rendezvények online elérhetőségének egyre hangsúlyosabbá válásáig. A folyamatot nagymértékben gyorsította a koronavírus-járvány: a rendkívüli helyzet által ugrásszerűen megnőtt az igény a digitális tartalmakra, amelyet a BÉT a kommunikációs eszközök fejlesztésével, illetve a rendezvények online térbe való átköltöztetésével sikeresen elégített ki.

SZÉLESEDŐ BEFEKTETŐI KOMMUNIKÁCIÓ

A 2016–2020-as időszak során a befektetői kommunikáció középpontjában a lakosság részvénytartásának növelése, illetve a vállalatok tőzsdei megjelenésének ösztönzése állt. A BÉT Értékesítési- és Marketing Igazgatósága által végzett tevékenységnek köszönhetően napi rendszerességgel jelentek meg a hazai médiapiac vezető gazdasági médiafelületein a magyar részvénytőzsiával foglalkozó elemzések, cikkek, interjúk, híradások a tőzsde szakmai támogatásával.

A sajtókommunikációs munkának köszönhetően a sajtóközlemények által felölelt tematikai spektrum is jelentősen szélesedett az évek során. A havi forgalmi adatokkal kapcsolatos közleményeken túl a tőzsdét érintő rendezvényekkel, együttműködésekkel és egyéb releváns gazdasági eseményekkel kapcsolatos kommunikáció is rendszeressé vált, illetve a BÉT törekedett új sajtókapcsolatok kiépítésére és a meglévők minél gördülékenyebbé tételére. Ennek jegyében a BÉT vezetői és szakértői interjúk, szakmai cikkek, elemzések formájában is rendszeresen a sajtó rendelkezésére álltak.

További fontos eredményként könyvelhettük el, hogy a blue chip részvények (OTP Bank, Mol, Richter Gedeon és Magyar Telekom) mellett a kisebb piaci kapitalizációval rendelkező szereplők, illetve a dinamikusan növekvő, tőzsdeaspiráns közép- és nagyvállalatok is egyre nagyobb médiafigyelmet kaptak, sok esetben a tőzsdével közös megjelenések által.

A médiajelenlét utóbbi évekbeli erősödése számszerűsítve is látványos: míg 2018-ban mintegy 4 ezer megjelenést regisztráltunk a sajtóban a tőzsdével kapcsolatban, addig 2019-ben ennek a kétszeresét, 2020 során pedig tartani tudtuk a szintet, s további közel 8 ezer megjelenést jegyezhattünk, jelentősen optimalizált és hatékonyabb költségstruktúra mellett.

A megjelenésekhez kapcsolódó elérés, illetve a kalkulált médiaegyenérték szintén meredeken emelkedett az utóbbi években. A 2018-as 270 milliós együttes elérés egy évre rá meghaladta a 900 milliót, 2020-ban pedig az 1100 millió főt, a médiaegyenérték pedig a 2018-as 800 millió forint után a következő két évben egyaránt 1,5 milliárd forint körül volt.

A BÉT A KÖZÖSSÉGI MÉDIÁBAN

A BÉT kommunikációjában, a globális piaci trendeket lekövetve, az elmúlt években egyre nagyobb szerepet tölt be a közösségimédia-felületek követői bázisának bővítése, illetve a digitális tartalmak készítése, fejlesztése.

A lakosság megszólításában kiemelt jelentőséggel bír a BÉT Facebook-oldala: 2015 végén az oldalnak kevesebb mint félezer követője volt, ezt 2020 végéig közel 20 ezerre növeltük, jelentősen túlszárnyalva a hazai befektetési szolgáltatókra jellemző követői bázist. Ezzel egyide-

júleg a szakmai, vállalati körök szempontjából rendkívül hangsúlyos felületen, a LinkedInen jelen lévő követők száma a 2017 végi kevesebb mint 300-ról 2020 végére több mint 3 ezer főre emelkedett, amely szintén kiemelkedő teljesítmény, különös tekintettel a növekedés teljesen organikus mivoltára. A videós tartalmak elmúlt években tapasztalható térnyerésére reagálva a BÉT YouTube-csatornájának aktivitása is meredeken nőtt: a platformon jelenleg száznál több feltöltött videó található. Ezek tematikája a rendezvények beszámolóitól és az élő közvetítések felvételeitől kezdve a kibocsátókkal készített interjúkon át egészen az ismeretterjesztő és edukációs célú videókig terjed.

RENDEZVÉNYEK ÉS EDUKÁCIÓ TÖBB SPEKTRUMBAN IS

A rendezvények a befektetői és a lakossági kommunikáció esetében is kulcsszerepet töltenek be. Az utóbbi öt év során a BÉT rendezvénynaptárában három nagyszabású, évente ismétlődő rendezvény jelent meg. Ezek közül a hazai tőkepiac legkiemelkedőbb éves teljesítményeit díjazó BÉT Legek díjátadó több mint húszéves múltra tekint vissza. A második ilyen rendezvény a Budapesti Értéktőzsde mindenkori születésnapja, a harmadik pedig a BÉT50 – Középvállalatok csúcstalálkozója nevű kkv-konferencia, amelyet a 2016 óta minden évben elkészített, inspiráló céges történeteket bemutató BÉT50 – Ötven hazai vállalat sikertörténete című kiadvány kapcsán rendezünk meg.

Ezekén túl is folyamatosan bővült a BÉT által megrendezett – elsősorban a potenciális kibocsátók, a tőzsdeképes középvállalatok megszólítására szolgáló – események listája. A 2019-es év ilyen szempontból különösen emlékezetes volt: útjára indult a BÉT50 közösséget összefogó exkluzív kkv-találkozó, a BÉT50 Klub, illetve a potenciális befektetőket és feltörekvő vállalatokat összekötő BÉT Xmatch. A Londoni Értéktőzsdével közösen meghonosított ELITE Program keretén belül 2018 óta rendszeresen szervezünk üzleti reggeliket is. Szintén kiemelendők az edukációs célú rendezvények: a BÉT Akadémia, a tőzsdelátogatások, a szakmai fórumok, illetve a tőzsde szakértőinek rendszeres előadásai konferenciákon, főiskolákon és egyetemeken.

A koronavírus-járvány a rendezvények terén is komoly változásokat hozott: az egészségügyi óvintézkedések betartása, a személyes érintkezés visszaszorítása érdekében számos rendszeresen megtartott eseményt is sikeresen átköltöztettünk a digitális térbe. Az ünnepélyes kereskedésindító csengetések a streaming megoldásoknak köszönhetően a szélesebb nyilvánosság számára is követhetők, a BÉT50 kiadványhoz kapcsolódó rendezvények – a BÉT50 kkv-csúcskonferencia és a BÉT50 Klubok – helyett szintén online formátumokat vezettünk be, s a BÉT Xmatch keretében is virtuálisan találkoznak a befektetők és a vállalatok képviselői.

E folyamat keretében a BÉT Akadémia nyomán megszületett a BÉT e-Akadémia, mely rendszeresen rekord számú nézőt vonz be. Szintén a digitalizáció jegyében, egyre nagyobb részvétellel

BÉT e-AKADÉMIA

**TANULJ AZOKTÓL,
AKIK IGAZÁN ÉRTENEK
A TŐZSDÉHEZ!**

30 BÉT BUDAPESTI
ÉRTÉKTŐZSDE

rendezzük meg évenkénti rendszeres tőzsdejátékunkat, a Részvényfutamot. Ennek során a magyarországi középiskolások egy hónapon keresztül tőzsdézhetnek virtuálisan, a valós árfolyam-alakulásokat letükrözve.

DIGITÁLIS JÖVŐ

Az elmúlt évek során kiépített médiajelenlét és rendezvénycsomag által erős marketingkommunikációs fundamentumok jöttek létre, amelyek megfelelően kijelölték a követendő utat a következő stratégia számára. Ugyanakkor a globális előrejelzések alapján a 2020-as, rendkívüli helyzet által hozott életvitelbeli változások hosszú távon is velünk maradnak. Ennek megfelelően a BÉT az eddiginél is erőteljesebb digitális jelenléttel kívánja támogatni marketingkommunikációját, piacfejlesztési és üzleti céljainak teljesülését. A következő évek fókusza, hogy magas szintű, releváns, és a digitális médiafogyasztási szokásokkal egybeváogó tartalmat és szaktudást közvetítsünk, s így még szélesebb kör számára legyenek a BÉT kommunikációs platformjai a tőzsdével kapcsolatos hírek és a tőkepiaci tudás forrásai.

A TŐZSDE OKTATÁSI TEVÉKENYSÉGE AZ ELMÚLT ÖT ÉVBEN

A Budapesti Értéktőzsde társadalmi felelősségvállalási szerepe a pénzügyi kultúra és a befektetői tudatosság fejlesztésében jelenik meg. A BÉT az elmúlt 30 évében folyamatosan jelen volt ezen a területen, emellett a tőkepiaci szakemberek képzése is kardinális a számára. Jelen fejezet a 2016–2020-as ötéves időszak eredményeit mutatja be.

A pénzügyi kultúra fejlesztését nem lehet elég korán elkezdni, ugyanakkor a tőzsdézés nem a legegyszerűbb tananyag a diákok számára. A BÉT szakembereinek módszertani segítsége kell ahhoz, hogy a legfiatalabb korosztálynak is érthetően mutassák be a tőzsde világát. A cél a befektetői tudatosság fejlesztése és a vállalkozási ismeretek megosztása.

A tőzsde az általános iskolás és a középiskolás korosztály számára elsősorban együttműködő partnereivel teremt értéket. Legmélyebb együttműködése a Pénziránytű Alapítvánnyal van. Az elmúlt öt évben minden tavasszal megrendeztük a BÉT Részvényfutam című, virtuális pénzzel lebonyolított digitális tőzsdejátékot. A résztvevők a részvénybefektetések alakulását egy hónapra keresztül követik, miközben versenyeznek a hozamokkal, de ami ennél fontosabb, minden nap kvízkérdések kitöltésével tanulnak a helyes tőzsdei befektetési stratégiáról. A tőzsde célja, hogy megmutassa a hosszú távú diversifikált befektetéseket tartalmazó portfóliók hasznosságát a lakossági megtakarítók számára, így a diákoknak is.

Hasonlóan fontosak számunkra partnereink versenyei, oktatási programjai. Évről évre részt vettünk a Közép-európai Brókerképző Alapítvány (KEBA) versenyén, valamint a PénzSztár versenyen és az Önkéntes Pénztárak Országos Szövetsége (ÖPOSZ) Pénzmesterek Versenyén is. A tőzsde támogatta az egyetemeken megnyitott Fintelligence laborokat, amelyeket a régió középiskolásai tudnak csoportosan meglátogatni. A BÉT a tőzsdézésről önálló fejezetet írt a Fintelligence – Tudományos Pénzügyi Kultúra Körkép kiadványba, valamint többször részt vett a Pénzügyi Kultúra Konferencia rendezvényen.

A BÉT minden hazai egyetemmel nyitott az együttműködésre. Elsősorban a pénzügyi tanszékek küldenek előadásfelkéréseket, de sok független egyetemista szervezettel is kapcsolatban állunk, s rendszeresen együttműködünk több szakkollégiummal. Az egyetemi hallgatóság számára a

tőzsdés szakértők többféle előadást is tartanak, magyar és angol nyelven. Az előadások legtöbbször az egyetemi helyszíneken zajlottak, de a tőzsde látogatócsoportokat is fogadott a Bank Center épületében. 2020-ban viszont a videokonferencia lett az új oktatási platform, aminek nagy előnye, hogy ezek a felvett anyagok mindenki számára elérhetőek. A BÉT szoros együttműködésben dolgozik a Debreceni Egyetemmel, ahol a Modern Vállalatfinanszírozási Ismeretek című képzésben a tőzsde működéséről, szabályozásáról tartanak kurzusokat a szakembereink. Szintén szoros az együttműködés az ELTE Jogi Továbbképző Intézetével, amely a Befektetési és Tőzsdei Szakjogász képzés keretében nyújt lehetőséget szakjogászai posztgraduális diploma megszerzésére.

A felsőoktatási intézményekkel történő együttműködés része, hogy a BÉT folyamatosan foglalkoztat gyakornokokat. A leginkább érdeklődő hallgatók számára mindig volt lehetőség, hogy a tőkepiaci munkában fejlődhessenek.

Az elmúlt öt évben egyre jobb értékeléseket kapott a BÉT a külföldi MBA programok látogatásait szervező intézményeknél. Évente így körülbelül húsz külföldi hallgatói csoportot tett látogatást a Bank Centerben. A koronavírus elleni védekezés miatt ez megszűnt, és a virtuális előadások iránt sem erős az igény.

A tőzsde egyik legfontosabb hagyománya a Kochmeister-díjra vonatkozó pályázat, amelyet az elmúlt három évben a hazai CFA társasággal közösen írtunk ki; a nemzetközi részvényelemzési pályázat magyar fordulóját rendezzük közösen. A BÉT-díj győztese a legjobb írásbeli anyagot elkészítő csapat.

Minden hazai egyetem számára lehetőség a BÉT valós idejű árfolyamadatainak megjelenítése. A Corvinus Egyetem FinLab termében egy tőzsdei ticker mutatja az aktuális árfolyamokat a hazai parkettről, de ennél is fontosabb, hogy a teremben üzemelő Bloomberg terminálokban sem kell a real-time adatokért előfizetési díjat fizetni a tőzsdének. A hallgatók és az egyetem kutatói számára további lehetőség az egyedi adatigénylés, amellyel a BÉT historikus adatait használva tudnak tudományos dolgozatokat készíteni. A tőzsde több munkatársa is rendszeres külső konzulense diplomamunkáknak, illetve diplomavédésekre is hívják őket.

A lakossági befektetők számára BÉT Akadémia, illetve 2020-tól BÉT e-Akadémia néven szervezünk előadássorozatot. A rendezvényeken a hazai befektetési szolgáltatói és vagyonkezelői szakma jeles képviselőivel együtt mutatjuk be a tőzsdézés tudományos tudásanyagát, illetve azt, hogy az aktuális piaci környezetben mi lehet a racionális, hosszú távú befektetési gondolkodás.

A hazai pénzügyi és tőkepiaci szakemberek szempontjából a tőzsde legfontosabb kezdeményezése az, hogy a Magyar Nemzeti Bank támogatásával 2017-ben elindította oktatási leányvállalatát, Budapest Institute of Banking (BIB) néven. Az intézmény jelenleg húsznál több hazai és nemzetközi partnerszervezettel van kapcsolatban, köztük olyanokkal, mint a Moody's Analytics, a londoni Centre for Finance, Technology and Entrepreneurship, illetve a London Stock Exchange Group oktatási intézményei.

A BIB oktatási programjának egyik pillérét a pénzügyi intézményeknek tartott egy-két napos tanfolyamok adják, amelyek a bankrendszerhez és a határterületekhez kapcsolódva igen széles oktatási spektrumot fognak át. A másik pillér az ügynevezett hatósági képzések területe. Ide tartoznak például a biztosításalkuszi vagy pénzügyi közvetítői tevékenységek, melyekhez MNB-szakvizsgát kell tenni, és ahol a vizsgára jelentkezés feltétele egy harmincórás felkészítő tanfolyamon való részvétel. Ez egy speciális felnőttképzési forma, de az akkreditáció megszerzése után ebben a piaci szegmensben is helyet kért magának a cég. Ide tartozik még a tőzsdei szakvizsga-felkészítés, azaz a brókerképzés, a határidős és az opciós piaci tanfolyam, valamint az értékpapír-ügymintézői képzés. A harmadik pillér az egyedi vállalati képzések területe, ahol vállalatra, bankra szabott oktatást kínál a BIB – akár az adott céghez kitelepülve. De ide tartoznak a pénztárkezelői, valutapénztárosi OKJ-s tanfolyamok is.

A BIB kurzusain a szakma legjobb hazai és külföldi előadói szerepelnek, akik a korszerű ismereteket gyakorlatorientált és élményalapú formában adják át a hallgatóknak. A banki-pénzügyi témakörök aktuális kérdéseire és a felügyeleti aspektusokra első kézből, piaci cégek szaktekinélyeitől és az MNB szakmai vezetőitől kaphatják meg a válaszokat a résztvevők.

A BIB-kurzusok egy része kifejezetten a tőzsdei kibocsátók, tőzsdét körülvevő tanácsadók szakmai támogatását szolgálja, ezáltal is segítve a BÉT stratégiájának megvalósulását. Ilyen például a befektetési kapcsolattartók képzésére irányuló IR kurzus, amely évente kétszer (kezdő és haladó szinten) kerül meghirdetésre. Ezen nem csak tőzsdei szakértők, hanem a tőkepiac más fontos intézményei (MNB, KELER), valamint gyakorló szakemberek bevonásával ismerhetők meg a kibocsátók számára legfontosabb és legaktuálisabb információk. Hasonló koncepcióra épít a kötvénypiaci ismeretek bővítését célzó tanfolyam, amely az Xbond piacra törekvő cégek és tanácsadók támogatását szolgálja.

A BIB oktatási portfóliójának nagyobb része magyar nyelven, hazai szereplőknek szól, de a 2018–2019-es oktatási év banki-pénzügyi tanfolyamainak több mint tíz százaléka már angol nyelvű volt. A cég középtávú célja, hogy speciális tanfolyamaival régiós nemzetközi oktatási központtá váljon. (A BIB-ről a jelentés leányvállalatokat bemutató fejezetében külön is szólunk.)

A BÉT saját maga szervez a kibocsátó vállalatok és a tőzsdetagoknak szakmai rendezvényeket, oktatásokat, BÉT Fórum néven. Ezen programok ingyenesek, és sok esetben a hazai gazdasági újságírók részvételével zajlanak.

A stratégiai beszámoló egy másik pontján már szóltunk az ELITE Programról, de azt az oktatások kapcsán is érdemes megemlíteni. Az ELITE egy vállalatok számára elérhető MBA jellegű program, amiben a középvállalatok a növekedési kihívásaikra kapnak válaszokat. Az ELITE Programhoz már közel félszáz hazai vállalkozás csatlakozott, amivel Magyarország vezeti a nemzetközi programba legtöbb sikervállalatot küldő országok listáját.

LEÁNY- VÁLLALATOK

A biztos tőkepiaci működésben fontos szerepet játszanak az értéktárak és klíringházak, azaz az úgynevezett elszámolási infrastruktúrák, amelyek garantálják, hogy a tőzsdéken vagy bármilyen más piacon végrehajtott befektetéseink biztonságosan célba érjenek, és az értékpapírjaink másnap, vagy épp tíz év múlva is ott legyenek a számlavezető bankjainkban. A számlavezetés és az értékpapír-elszámolás mellett több más, a piaci szereplők számára hasznos tevékenységet is ellátnak az értéktárak, mint például a dematerializált értékpapírok kibocsátása (keletkeztetés) vagy a különféle társasági események (például osztalékfizetés, közgyűlések) menedzselése. A McKinsey becslése² szerint ezek az értékpapír-szolgáltatások globálisan évente 90 milliárd dollár bevételt termelnek az értéktáraknak, klíringházaknak és a letétkezelő bankoknak, ami messzemenően meghaladja más tőkepiaci szegmensek, mint például a részvénykereskedelem vagy a klasszikus befektetési banki tevékenység jövedelmét.

Magyarországon 1993-as alapítása óta a KELER látja el a központi értéktár funkciót és a központi klíringtevékenységet. A teljes magyar tőkepiaci szektor – főként hazai bankok, befektetési szolgáltatók és egyéb szereplők (több mint száz intézmény) – részére vezet számlát, és biztosítja a folyamatos értékpapírforgalmat. Az értéktár 2009-ben a klíringtevékenységre a nemzetközi trendekkel összhangban egy külön leányvállalatot alapított, KELER KSZF néven.

A KELER KSZF az utóbbi években nagy hangsúlyt helyezett az energiapiacok kiszolgálására, 11 európai gáz- és árampiacon nyújt klíring szolgáltatást, amely tevékenység dinamikusan növekszik, ugyanakkor ez az üzletág folyamatos fejlesztéseket igényel a kockázatkezelés területén.

A KELER még 2013-ban határozta el, hogy megújítja a számlavezető rendszerét és a köré kialakult informatikai infrastruktúrát; a fejlesztés – bár csúszásokkal – várhatóan 2021 végére elkészül, és a piaci szereplők rendelkezésére áll majd.

A Magyar Nemzeti Bank mint többségi tulajdonos mellett a Budapesti Értéktőzsde jelentős, 46,7 százalékos tulajdonrészrel rendelkezik az éves szinten közel 8 milliárd forint árbevételt termelő KELER-ben, ezért a BÉT kiemelt figyelmet fordít ezen leányvállalatának hatékony működésére.

² McKinsey & Company 2018, March 27, A calm surface belies transformation in securities services.

A 2008-as pénzügyi válságot követően, több mint egy évtizeden át, az értéktárak és klíringházak az erőforrásaik nagy részét szabályozói megfelelésekre összpontosították; Európában ilyenek a CSDR és az EMIR jogszabályok, a Shareholder Rights Directive, a PFMI ajánlások, vagy a T2S átállás. Ezek a szabályozói előírások egytől egyig jelentősen érintették a KELER-t is, a CSDR engedély megszerzésével egy nagy fejezetet sikerül lezárni.

Bár várhatóak további jogszabályi megfelelések, 2020-ban a technológia alapú innovációk fontossága az értéktárak körében is felértékelődött: a cyberbiztonság, az automatizálás, az adat alapú üzletfejlesztések, a blockchain alapú technológiák, vagy a digitális eszközök kibocsátása minden értéktár stratégiai tervében kap valamilyen szerepet.

Az értéktárak jövedelmező működésében továbbra is fontos a méretgazdaságosság és az operációs hatékonyság, ezért a KELER számára is izgalmas kérdés, hogyan tudja kielégíteni a piaci szereplők által elvárt növekvő technológiai és szolgáltatási igényeket, vagyis hogyan képes állni a versenyt a nagyobb tőkepiacok színvonalával olyan befektetési célokkal, amelyek pozitív hatást gyakorolnak a vállalat jövedelmezőségére.

BUDAPEST INSTITUTE OF BANKING

A Budapesti Értéktőzsde az 1990-es újranyitása óta kulcsfeladatként kezeli az oktatást. A tőkepiaci szakma folyamatos fejlesztése, a legkorszerűbb ismeretek átadása és az innováció a BÉT eredményes működésének egyik kulcsa. Mivel az újrakezdéskor csupán egyetlen kollégának volt személyes szakmai tapasztalata az egykori budapesti parkettről, ráadásul az elektronikus kereskedés is akkoriban indult, egy teljesen új szakértőgeneráció felépítésére volt szükség. A tőzsde oktatási programja akkoriban erre fókuszált.

A BÉT piaci szereplőknek szóló, versenyképes fizetős oktatási tevékenysége adta az ötletet, hogy ezeket a programokat tulajdonosi támogatással továbbfejlesszük. 2017 őszén így jöhetett létre a Budapest Institute of Banking (BIB), a tőzsde kizárólagos tulajdonú oktatási leányvállalata. A BIB megalakulása óta a szerteágazó oktatási tevékenységünk egy letisztult struktúrában zajlik.

Minden részvételi díjas, szakmai oktatásnak minősülő tevékenységet a BIB végez, mely a tőkepiaci témakörön túl a teljes pénzügyi-gazdasági területet lefedi, sőt, úgynevezett soft-skillket is tanít, amelyek a banki, pénzügyi területen dolgozók számára is

elengedhetetlenek. A kibocsátók és tőzsdetagok felé közvetlenül már csak olyan térítésmentes oktatási programokat szervezünk, ahol a témakörök a tőzsdei működésre és szabályozásra szorítkoznak. Mindezek mellett a Budapesti Értéktőzsde továbbra is elérhető maradt az iskolai látogatócsoportok számára, és az ingyenes lakossági tőzsdetanfolyamokat is folytatjuk.

A BIB megalapítása a Magyar Nemzeti Bank és a Budapesti Értéktőzsde által megfogalmazott társadalmi célkitűzések és a piaci igények találkozásának eredménye. Működése átfogó banki-pénzpiaci továbbképzési koncepción alapszik. A piaci stabilitás érdekében születő komplex szabályozói elvárások, a digitalizáció és a versenyképesség növelése halaszthatatlanná tették a pénzügyi továbbképzés rendszerének reformját. A korszerű tudás a pénzügyi szektorban is egyre jobban felértékelődik. A versenyképes pénzügyi rendszer működtetéséhez versenyképes ismeretek, a versenyképes tudáshoz pedig nemzetközi mércével mérve is magas minőségű oktatás szükséges. Magas minőség a naprakész ismeretekben, az etikus szakmaiságban, a hatékony tudásátadásban és a modern oktatási technológiában egyaránt.

A BIB az indulása óta 402 kurzust tartott, 245 oktató részvételével, s 27 hazai és nemzetközi partnerrel kötött együttműködési megállapodást. Összesen 2887 résztvevőt képzett a banki és pénzügyi területen, 4507 OKJ-s bizonyítványt állított ki, 8717 e-learning felhasználót gyűjtött.

A BIB 2020 júliusában elnyerte az ITM IFKA támogatását egy kkv-knak szóló online tananyag elkészítésére. Ez még abban az évben elkészült és az ekkv.hu weboldalon ingyenesen elérhetővé vált. A tananyag felkészítést adhat a kkv-k finanszírozási ismereteit bővítő egyéb, a tőzsde számára fontos tanfolyamoknak.

A BIB árbevétele az indulástól kezdve folyamatosan nőtt, a pandémiás helyzet azonban átalakította a szolgáltatáskínálatot. A visszaeső keresletet az tudja kompenzálni, hogy az online megtartott tanfolyamok költsége kisebb, így a nyereségesség nem esett vissza drasztikusan. 2019 és 2020 első félévének árbevételi számait összehasonlítva mindössze 16,8 millió forintos csökkenés mutatkozik (137,4-ről 120,6 millióra).

A BIB minden tanfolyamán visszajelzést kér az oktatási szolgáltatásról. Az ezek alapján rendelkezésre álló statisztika nagyon kedvező képet jelez, mert 8,4-es a legalacsonyabb érték, és hét kulcsterület értékelése 9-esnél magasabb pontszámot mutat.

ELSŐ ÉRTÉKPAPÍROSÍTÁSI TANÁCSADÓ ZRT. – ELÉT

A Tőkepiaci törvény 2019 áprilisi módosítása alapján, tulajdonosi kezdeményezésre, a BÉT megalapította 100 százalékos leányvállalatként az Első Értékpapírosítási Tanácsadó Zrt.-t (ELÉT), amely 2019 szeptemberében kezdte meg működését.

Az ELÉT Zrt. célja, hogy aktívan elősegítse az értékpapírosítás hazai elterjedését, ezáltal hozzájáruljon a hazai pénz- és tőkepiac fejlesztéséhez. Egyúttal igyekszik kiaknázni az ehhez kapcsolódó üzleti lehetőségeket, miközben a tanácsadói tevékenysége során a befektetővédelmi szempontokat is a lehető legnagyobb mértékben érvényesíti.

Az ELÉT 2020-as tevékenységében – saját szervezeti működésének kialakítása és optimalizálása mellett – az alábbi munkafolyamatok kaptak kiemelt fókuszot:

- A hazai hitelintézetek értékpapírosítási tevékenységhez kapcsolódó jogszabályi – vagy egyéb releváns szabályozási – környezet átvilágítása, és szükség esetén javaslattétel olyan módosításokra, amelyek elősegítik, hogy a későbbi gyakorlati megvalósítás minél inkább zökkenőmentes legyen.
- Olyan standard értékpapírosítási folyamat, illetve keretrendszer (know-how, best practice, standard eljárások, bankokat segítő központi szolgáltatások) kialakítása, amely figyelembe veszi a nemzetközi gyakorlati tapasztalatokat, ugyanakkor a hazai környezetben is hatékonyan végrehajtható – igény esetén az ELÉT Zrt. mint tanácsadó támogatásával.

- Pilot projektek előkészítése az együttműködésre nyitott bankokkal, melynek eredményeképpen konkrét tranzakciók valósulnak meg. Ez egyúttal segíti az értékpapírosítás mint lehetőség népszerűsítését a bankok körében, a piac szakmai felkészülését, gyakorlati tapasztalatszerzését, valamint a tapasztalatok alapján a kertrendszer finomhangolását.

A fenti munkafolyamatok eredményeként az ELÉT (az egyeztetésekbe bevont partnerekkel együtt) jelentős mértékű – a hazai piacon egyedülálló – üzleti know-how-t halmozott fel. A szakmai munkában a Bankszövetség és a Felügyelet is aktívan részt vett, érdemben támogatva a célok megvalósulását. Emellett több bank is kifejezte szándékát, hogy részt venne a pilot projektekben, ám az időközben kialakult járványügyi válsághelyzet miatt ezeket a projekteket el kellett halasztani, mivel a bankszektorban átmenetileg egyéb feladatok kaptak fókuszot.

Minden rendelkezésre álló információt mérlegelve, a BÉT Igazgatósága úgy ítélte meg, hogy az ELÉT Zrt. hatékonyabban tudna működni, ha jobban be lenne ágyazva a hazai bankszektorba, ezért a jövőben a vállalat helyét nem a tőzsde – mint központi tőkepiaci infrastruktúra – közvetlen érdekeltségi körében képzelel el. Ennek következtében a BÉT egyeztetésekbe kezdett az ELÉT Zrt. értékesítéséről, mely akár már 2021-ben megvalósulhat.

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

ROADSHOW ESEMÉNYEK ÉS NEMZETKÖZI KONFERENCIÁK

Az intézményi alap- és vagyonkezelők számára a befektetési döntéseik meghozatalához fontos, hogy megfelelően átlássák és megértsék a tőzsdén kereskedett vállalatokat. Ehhez – a cégek írásos jelentéseinek elolvasása és elemzése mellett – személyes párbeszédre is szükség van a vállalatok és az intézményi befektetők között. Ezek a tárgyalások sok esetben úgynevezett non-deal roadshow események keretében valósulnak meg, ahol a vállalatok befektetői kapcsolattartói vagy a menedzsment egy adott országba, régióba ellátogatva tárgyal a helyi vagyonkezelők portfóliómenedzsereivel, illetve a befektetési döntéseiket támogató elemzőkkel. Ezeket az eseményeket a legtöbbször az alapkezelőkkel aktív ügyfélkapcsolatot ápoló befektetési szolgáltatók, brókerházak szervezik meg.

A Budapesti Értéktőzsdén kereskedett részvények közel 60 százalékát tulajdonolják nemzetközi befektetők, ezért fontos, hogy a tőzsde is elősegítse ezeket a találkozókat, és a BÉT cégei minél nagyobb ismertségre tehessenek szert az alapkezelők között. Különösen fontos ez a közepes kapitalizációjú (nem blue chip) cégek esetében, amelyek kevésbé ismertek a befektetési szolgáltatók körében, és könnyen lemaradhatnak a találkozók szervezésekor.

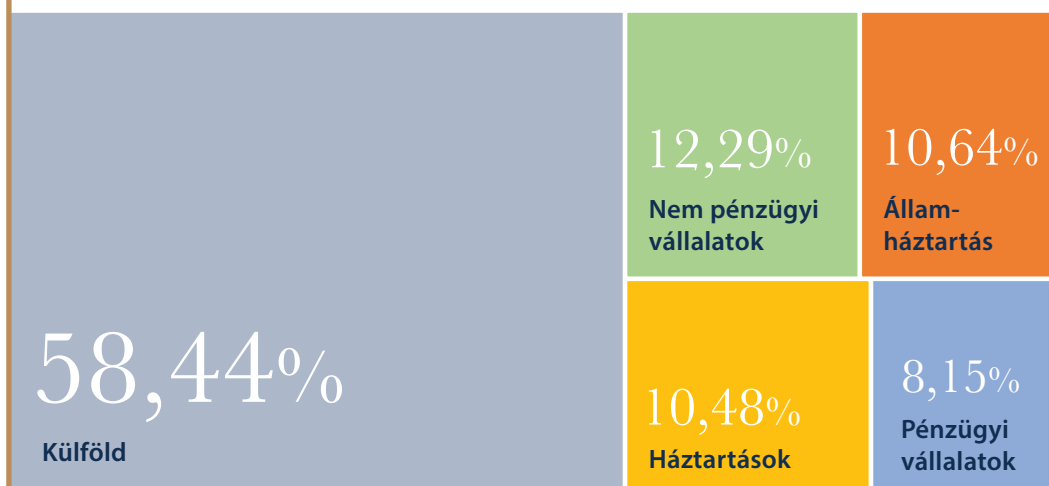
Az elmúlt öt évben a BÉT proaktív módon szervezett találkozókat – önállóan, vagy befektetési szolgáltatókkal együttműködve – a magyar kibocsátó cégeknek. E vállalatok négy alkalommal jártak Londonban és Párizsban, három alkalommal Varsóban, egyszer pedig Bukarestben és Sanghajban is. Emellett a BÉT Prágában, Bécsben, Zágrábban és Szófiában több régiós eseményt is támogatott, és vett részt rajtuk, hogy népszerűsítse a magyar tőkepiacot.

A BÉT roadshow-k résztvevői

4iG Nyrt.	Mol Nyrt.
Alteo Nyrt.	Opus Global Nyrt.
ANY Biztonsági Nyomda Nyrt.	OTP Bank Nyrt.
CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.	PannErgy Nyrt.
Duna House Holding Nyrt.	Richter Gedeon Nyrt.
Graphisoft Park SE	Waberer's International Nyrt.
Magyar Telekom Nyrt.	Wizz Air Holdings Plc.
MKB Bank Nyrt.	

A COVID-19 világszerte lényegében ellehetetlenítette ezeket az eseményeket, ezért a körülményekre reagálva Budapesti Értéktőzsde 2020. júniusában sikeresen megszervezte az első online roadshow eseményét, amelyen egyszerre vehettek részt ázsiai, amerikai és európai befektetők. Az online forma kínálta előnyök – mint az utazás idejének és költségének megtakarítása, vagy földrajzilag távol eső befektetői rétegek széles körű elérése egyetlen eseményen – azt vetítik előre, hogy a virtuális rendezvény a jövőben is velünk marad.

A BÉT-en kereskedett magyar részvények tulajdonosi szerkezete

Megjegyzés: A Háztartások adata tartalmazza a Háztartásokat segítő nonprofit intézmények 0,02%-át is

BÉT FESE TAGSÁG – STRATÉGIAI FELADATOK, 2021–2025

A Budapesti Értéktőzsde és az Európai Tőzsdeszövetség (FESE) együttműködése 2016 óta eredményes. Az európai szabályozott tőkepiacok, tőzsdék közös érdekképviseleti szervezetének fő feladata a szóban forgó intézmények reprezentálása az uniós döntéshozási folyamatokban, elsősorban a Tőkepiaci Unió építésében. Jelenleg 30 ország 36 intézményét, érték-, áru- és energiatőzsdéit foglalja magába. Tagjai a frankfurti Deutsche Börse, az Euronext, az európai irodával is rendelkező NASDAQ, de a varsói, a bécsi, a prágai és a bukaresti tőzsdék is. A Budapesti Értéktőzsde 1999 óta vesz aktívan részt az Európai Tőzsdeszövetséggel közös együttműködésben. A BÉT 2004-ben, Magyarország uniós csatlakozásakor vált a szervezet teljes jogú tagjává, majd a korábbi tulajdonosi szerkezetben, a CEESEG Csoporton keresztül csak technikai tagsággal rendelkezett. Azt követően, hogy a BÉT a Magyar Nemzeti Bank többségi tulajdonába került, 2016 júniusától a magyar tőzsde újra teljes jogú tagságot szerzett az Európai Tőzsdeszövetségben. Ez lehetővé teszi a BÉT számára, hogy együttműködést alakítson ki más tagtőzsdékkel, valamint hozzájárul nemzetközi tőkepiaci tapasztalatok megszerzéséhez, így biztosítva a hazai tőzsde uniós szabályok szerinti működését és a magyar piac érdekeinek képviselését a dinamikus változó jogszabályok véleményezése során.

A BÉT FESE tagsága a legjobb lehetőség arra, hogy a tőzsde az EU-ból érkező szabályozási hírekről értesüljön. A szervezeten keresztül a BÉT képes költséghatékony lobbitevékenységet folytatni az unióban. Előnyös még, hogy a FESE-n belül a kisebb tőzsdék érdekei is érvényesülnek: nagyobb súlyt kapnak a témáik, mint amit a rájuk jutó tagsági díj okán elvárhatnának.

Végh Richárd a FESE 2018. december 4-i közgyűlése óta a Board tagjaként képviseli a kisebb tőzsdék érdekeit a szervezetben. A BÉT és a FESE közös víziója az európai kis- és középvállalkozások felemelése, felzárkóztatása és tőzsdeéretté alakítása.

PARTNERI EGYÜTTMŰKÖDÉS

A JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET VÁLTOZÁSAI

A tőzsdék működése erőteljesen szabályozott környezetben zajlik nemzetközi és hazai szinten egyaránt, ezért a működés szabályozói kitettsége kifejezetten erős. A szabályozás magas foka nem csak a BÉT operációt érinti, hanem a teljes értékláncot, „beszállítói és ügyfélkört” (elszámlolás, kereskedő cégek, kibocsátók és így tovább). Éppen ezért a tőzsde – mindenkori stratégiájában – aktív részt igyekszik vállalni a tőkepiaci szabályozási környezet alakításában. Annak érdekében, hogy a hazai jogi környezet minél jobban támogassa a magyar tőkepiac fejlődését, rugalmas alkalmazkodását a folyamatosan változó piaci környezethez, a BÉT folyamatos kapcsolatban áll a jogalkotókkal, a felügyelettel és a piaci szereplőkkel, valamint figyelemmel kíséri az uniós és azon kívüli tőkepiacok szabályozási környezetének alakulását is.

Azzal, hogy 2016-ban a BÉT stratégiai céljai megvalósításának deklarált eszközeként azonosította a tőkepiaci jogi környezet felülvizsgálatát, az annak jobbításában való részvételt, e tevékenység még nagyobb hangsúlyt kapott. Maga a 2016-os stratégia is egy sor szabályozási jellegű lépést tartalmazott, amivel ösztönözhető az új kibocsátók tőzsdére lépése, élénkíthető a keresleti oldal, illetve segíthető a BÉT saját tevékenysége. A tőzsde folyamatosan figyelemmel kíséri ezen szabályozási célok megvalósulását, új teendőket azonosít, illetve becsatornázza a jogalkotók felé a piaci szereplők támogatandónak ítélt kezdeményezéseit.

Az elmúlt ötéves stratégia megvalósítása során számos szabályozói kihívást kezeltünk. Itt csak a legfontosabbakat van mód áttekinteni.

TŐKEPIACI UNIÓ

Az elmúlt években kirajzolódtak olyan uniós törekvések, amelyek kifejezetten a tőkepiacok támogatását célozzák. Ilyen például az Investment Plan for Europe, vagy a Tőkepiaci Unió (Capital Markets Union – CMU), amelynek elsődleges célja az európai tőkepiac szerepének és versenyképességének növelése, a banki finanszírozás túlsúlyának csökkentése, a piaci bizalom erősítése, a piacra lépési akadályok mérséklése (elsősorban a kkv-szektor számára). A 2015-ben

meghirdetett CMU első öt éve a 2008-as pénzügyi válságból kilábaló uniós tőkepiaci ökoszisztéma megerősítésére koncentrált, második fázisát pedig 2019 októberében a finn elnökség hirdette meg, a megtakarítók igényeire, a fenntartható befektetésekre és a digitalizációs kihívásra fókuszálva. 2020 második felében ismét előtérbe került a CMU akcióterv hatékony végrehajtása, a korábban meghatározott négy prioritási tengely mentén:

- Több hosszú távú megtakarítási és befektetési lehetőség biztosítása, hogy minél több passzív megtakarító uniós magánszemély válhasson aktívabb befektetővé.
- A tőkeági finanszírozást biztosító piacok erőteljes fejlesztése, elsősorban a kkv-k finanszírozási lehetőségeinek bővítésére fókuszálva.
- Az uniós tőkepiaci helyszínek átjárhatóságának javítása.
- Az euró mint nemzetközi finanszírozási pénznem szerepének erősítése hitel- és valutatípusú finanszírozási eszközök kifejlesztésén keresztül.

PROSPEKTUS RENDELET

Szintén fontos mérföldkő volt a Prospektus Rendelet³ hatálybalépése, illetve annak hazai szabályozásba való implementálása a Tpt-be⁴ 2019 végén. Ez a CMU keretén belül került felülvizsgálatra, és számos könnyítést vezetett be, elsősorban a kkv-szektor vállalatainak piacra lépését segítve. A módosítások többek között lehetővé tették, hogy a BÉT multilaterális kereskedési platformként üzemeltetett piacaira, vagyis a BÉT Xtendre és a BÉT Xbondra értékhatártól függetlenül egyszerűsített dokumentációval, vagyis tájékoztató helyett a tőzsde által jóváhagyott információs dokumentummal lépjenek be a kibocsátók.

Az implementáció eredményeképpen létrejött törvényszöveg számos könnyítést és egyértelműsítést hozott az addigi piaci gyakorlathoz képest, azonban tartalmazott olyan rendelkezéseket, amelyek zavarták az MTF piacok definíció szintű értelmezését. E rendelkezések pontosításának előmozdításában az MNB és a Tőzsde is aktív szerepet vállalt. A pontosító rendelkezéseket a parlament a 2020 őszi ülészakán fogadta el, a módosítások 2020. december 26-án léptek hatályba.

MIFID II

A 2016–2020-as periódus első szakaszában a nemzetközi szabályozás területén a legnagyobb kihívást a 2014-ben megszületett MIFID II és MIFIR⁵ szabályok és azok implementálása jelentette – nemcsak a tőzsde, hanem a teljes pénzpiaci infrastruktúra számára. Az implementáció több területet jelentősen érintett, informatikai fejlesztéseket, belső és külső szabályzati és folyamatszintű változtatásokat tett szükségessé, amelyek a másodszintű joganyagok megjelenésével együtt folyamatosan zajlottak.

A MIFID II rendelkezései előírták a tőzsde számára, hogy biztosítsa a kereskedési rendszerei rugalmasságát, a csúcsterhelésekkel is megbirkózni képes kapacitásokat és az üzletmenet fo-

lyamatosságát. Szigorúbb szabályok vonatkoznak a közvetlen piaci elérést biztosító szolgáltatásra (direct electronic access), az algoritmikus kereskedést folytató befektetési vállalkozásokra, illetve az algoritmikus kereskedésnek potenciálisan teret nyújtó kereskedési helyszínekre egyaránt. A 2018. január 3-án hatályba lépett új szabályozás a szigorúbb információszolgáltatási kötelezettségek mellett számos egyéb területet is érintett a tőzsde működésében, de implementációja sikeresen lezajlott.

RÉSZVÉNYESI JOGOKRÓL SZÓLÓ IRÁNYELV

A BÉT működését erőteljesen érintette (és érinti) továbbá a Shareholder Rights Directive módosítása (SRD II)⁶. Ezt a hazai jogba a hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzéséről szóló 2019. évi LXVII. törvény ültette át, jelentős szigorításokat hozva a kibocsátói és elszámoló oldal számára (javadalmazási nyilatkozat és politika, kapcsolt vállalkozásokkal kapcsolatos szabályok szigorítása, részvényesi azonosítás stb.). A kibocsátóknak a törvény egyes rendelkezéseit alkalmazniuk kell már a 2019-es üzleti évre vonatkozó felelős vállalatirányítási jelentéseik elkészítése során. A törvény lefekteti többek között a részvényesek azonosítására vonatkozó szabályokat; rögzíti, hogyan kell tájékoztatni a részvényeseket a társasági eseményekről; illetve pontosítja az elektronikus szavazásra vonatkozó eljárásokat is. Tisztázza továbbá az intézményi befektetők, az eszközközvetítők, a részvényesi képviselői tanácsadók, illetve a kapcsolt felekkel folytatott ügyletek átláthatóságára vonatkozó szabályokat, és a korábbiaknál átláthatóbbá teszi az igazgatók, vezetők javadalmazását.

Az irányelv implementációja szükségessé tette a BÉT Felelős Társaságirányítási Ajánlásainak módosítását is, amely a 2020 decemberi elfogadás után 2021 januárjától lépett hatályba.

SZABÁLYOZOTT INGATLANBEFEKTETÉSI TÁRSASÁGOK

A BÉT 2016-ban induló stratégiájában nagy hangsúlyt helyezett a piacbarát szabályozási környezet kialakítására. Ennek egyik fontos lépése volt a szabályozott ingatlanbefektetési társaságok (SZIT-ek) jogszabályi hátterének rendezése. A piaci szereplők, a szakminisztérium és a BÉT szakmai előkészítő munkájának eredményeként több körben módosult a 2011. évi CII. törvény számos rendelkezése, így a SZIT-ek jogszabályi környezete megnyugtatóan rendeződött. A kol-

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1129 rendelete (2017. június 14.) az értékpapírokra vonatkozó nyilvános ajánlattételkor vagy értékpapíroknak a szabályozott piacra történő bevezetésekor közzéteendő tájékoztatóról és a 2003/71/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről.

⁴ 2001. évi CXX. törvény a tőkepiacról.

⁵ MIFID II: Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (2014. május 15.). MIFIR: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1033 rendelete a pénzügyi eszközök piacairól szóló 600/2014/EU rendelet, a piaci visszaélésekről szóló 596/2014/EU rendelet és az Európai Unió belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról szóló 909/2014/EU rendelet módosításáról (2016. június 23.).

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/828 irányelve a 2007/36/EK irányelvnek a hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzése tekintetében történő módosításáról (2017. május 17.).

lektív befektetési formák befektetési és hitelfelvételi szabályairól szóló 78/2014. (III. 14.) Korm. rendelet módosításával pedig lehetővé vált, hogy az ingatlanalapok likvid eszközportfóliójukban SZIT-részvényeket is tarthassanak.

TŐZSDEI TANÁCSADÓ TESTÜLET

A Budapesti Értéktőzsde Tőzsdei Tanácsadó Testülete (TTT) 2016 elején alakult. A testületet a BÉT 2015 végén megválasztott Igazgatósága annak érdekében hozta létre, hogy a Magyar Nemzeti Bank tulajdonába került tőzsde az érintett ágazati szereplők minél szélesebb körét bevonja új stratégiájának kialakításába és megvalósításába. A TTT feladata az intézmény stratégiai és üzleti döntéseinek előkészítése, megalapozása és véleményezése. A 16 fős testület tagjai között helyet kapnak a pénz- és tőkepiac képviselői, valamint kamarák és államigazgatási szervezetek jelenlegi és korábbi vezetői, meghatározó személyiségei. A Tőzsdei Tanácsadó Testület 2020-ban a járványhelyzet miatt egyetlen alkalommal ülésezett, e mellett a hazai tőkepiac legjobb 2019-es teljesítményeit levélbeli szavazás útján díjazta. A kerekén húszéves múltra visszatekintő BÉT Legek Díjat immár huszonzét kategóriában osztották ki, a piaci teljesítmények és a TTT döntése alapján. A testület szeptemberi ülésén – amelyre hibrid módon, részben online, részben személyes jelenléttel került sor – a sikeres skandináv tőzsdefejlesztés bemutatása mellett az ötéves tőzsdestratégia megvalósulásának aktualitásait tekintette át, valamint megvitatta a következő ötéves stratégia alapvető célkitűzéseit. A 2020-as év Legek díjkategóriáit ezúttal is a TTT tagjainak szavazatai alapján határozzák meg. A Tőzsdei Tanácsadó Testület munkájában tanácskozási joggal vesz részt Végh Richárd, a BÉT vezérigazgatója is.

A TTT tagjai

ELNÖK

dr. Hardy Ilona, *a BÉT első ügyvezető igazgatója,
az Aranykor Önkéntes Nyugdíjpénztár elnöke*

TAGOK

dr. Bánfi Zoltán, *MKB Bank Nyrt.*

dr. Bánfi Tamás, *Budapesti Corvinus Egyetem*

Barcza György, *Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD)*

Hegyi Ádám, *K&H Bank Zrt.*

Jaksity György, *Concorde Értékpapír Zrt.*

Járai Zsigmond, *Mol Nyrt.*

Nagy Kálmán, *Concorde MB Partners*

dr. Nemescsói András, *DLA Piper Posztl, Nemescsói, Györfi-Tóth és Társai Ügyvédi Iroda*

Orbán Gábor, *Richter Gedeon Nyrt.*

dr. Parragh László, *Magyar Kereskedelmi és Iparkamara*

dr. Patai Mihály, *Magyar Nemzeti Bank*

dr. Szivek Norbert, *Cretum Vagyonkezelő Kft.*

Vizkeleti Sándor, *Befektetési Alapkezelők és Vagyonkezelők Magyarországi Szövetsége*

Zsembery Levente, *X-Ventures Zrt.*

BIZOTTSÁGI MUNKÁK

A tőzsdén zajló munkát bizottságok is támogatják, melyek működtetésében a BÉT jelentős operatív szerepet vállal. A tőzsdei bizottságokat két nagyobb csoportba sorolhatjuk.

Az egyik csoportba azok tartoznak, amelyeknek az a fő funkciója, hogy az érintett partnerek érdekképviselőt ellássák (Kibocsátói Bizottság, Kereskedési Bizottság). A tőkepiaci törvény rendelkezései szerint ugyanis egyes szabályzatok elfogadása vagy módosítása előtt az Igazgatóság köteles kikérni az érintettek véleményét. Így például a tőzsdei kereskedés és annak felfüggesztése szabályainak és eljárási rendjének elfogadásához a tőzsdei kereskedőknek, a tőzsdei értékpapírok bevezetésének és törlésének feltételeire, illetve eljárási rendjére vonatkozó előírásokat illetően pedig a parkettre bevezetett értékpapírok kibocsátóinak vagy azok szakmai szervezetének kell véleményezési lehetőséget biztosítani. Ezen érdekképviselői funkció mellett ezek a bizottságok támogatást is nyújtanak a BÉT-nek a szakmai munka minél hatékonyabb elvégzése érdekében.

A másik csoportba olyan bizottságok tartoznak, amelyek feladata tisztán csak a szakmai támogatás. Ide tartozik például az Elszámolási Bizottság, az Index Bizottság, vagy a Felelős Társaság-irányítási Bizottság.

Valamennyi fenti bizottság esetében elmondható, hogy a BÉT koordinálja a munkájukat, többek között menedzseli a rájuk vonatkozó szabályozás változtatásait, az összetételük megújításait, szervezi a bizottsági üléseket, javaslatokat tesz napirendi pontokra, elkészíti a kapcsolódó előterjesztéseket, illetve gondoskodik az ülések jegyzőkönyvezéséről. Valamennyi bizottságba a BÉT is delegál egy tagot, aki szavazati joggal nem rendelkezik, de a munkában aktívan részt vesz.

TÁRSADALMI FELELŐSSÉG- VÁLLALÁS (CSR), FENNTARTHATÓSÁG

A BÉT piaci helyzete és szerepe megkívánja, hogy olyan társadalmilag fontos, ugyanakkor stratégiájába illeszkedő tevékenységet is folytasson, mely a tőkepiac más szereplői számára is példával szolgálhat. A BÉT társadalmi szerepvállalása az elmúlt öt évben a pénzügyi ismeretek oktatására és a súlyosan beteg gyermekek támogatására fókuszált.

2016 óta minden évben sorra kerültek a BÉT Akadémia néven futó lakossági tőzsdetanfolyamok, amelyek célja a befektetői tudatosság javítása. A BÉT azt a szemléletet képviseli, hogy a háztartások megtakarítására hosszú távon a hazai részvényekbe történő diverzifikált befektetés jelenti a legjobb kockázatvállalással arányos hozamot, és képes legyőzni az inflációt.

A pénzügyi ismeretterjesztést nem lehet elég korán elkezdni, ezért a BÉT – az MNB által létrehozott Pénziránytű Alapítvánnyal együtt – azon dolgozott, hogy elsősorban a középiskolákban javítsa a tőzsdézésről kialakult képet és ismereteket. Az egyik legfontosabb eleme ennek, hogy a Pénz7 programmal párhuzamosan megrendeztük a BÉT Részvényfutam tőzsdejátékot. A diákok virtuális pénzzel próbálhatják ki a tőzsdézést a valós piacon, igazi árfolyaminformációkkal. A játék legfontosabb tanítása az, hogy a részvénybefektetések értéke rövid távon ingadozhat.

A BÉT és a felsőoktatási intézmények kapcsolata mindig is jó volt, de az elmúlt öt évben megújult számos korábban is folytatott program. A Kochmeister-pályázat megrendezésében szintlépés, hogy összehangoltuk a CFA társaság részvényelemzési versenyével. A felsőoktatásban tanulók számára a BÉT évente körülbelül 20 előadást tartott a tőzsdefejlesztésről és a befektetői tudatosságról.

A BÉT 2016 óta folyamatosan támogatja a nagybeteg gyermekek kívánságait teljesítő Csodalámpa Alapítvány munkáját. A pénzügyi támogatáson túl a tőzsde munkatársai bekapcsolódtak a kívánságok teljesítésébe is.

A BÉT elkötelezett a fenntarthatóság környezetvédelmi kérdései mellett, ezért az irodaválasztásában és üzemeltetésben szempont volt a zöld gondolat. A BÉT 2017 óta szelektíven gyűjti az irodai szemetet és támogatja a PET-mentes ivóvízhasználatot.

A BÉT ESG FEJLESZTÉSEI

SSE CSATLAKOZÁS

A Budapesti Értéktőzsde időben felismerte, hogy az ESG kockázatok fontosak a befektetői döntésekben, ezért a tőzsdék feladata rávenni a kibocsátókat arra, hogy növeljék transzparenciájukat a nem-pénzügyi adatok nyilvánosságra hozatalával. A befektetők teljesebb informáltsága alacsonyabb kockázathoz, vagy adott esetben magasabb befektetői hozamhoz vezethet. A BÉT a fenntartható pénzügyeket is az „ESG kockázatok és lehetőségek” szemlélet mentén értelmezi.

A Sustainable Stock Exchanges kezdeményezés az ENSZ égisze alatt működik, és célja az, hogy a tag tőzsdék megosszák a fenntartható pénzügyek során kialakult legjobb gyakorlatokat. A tagok számára elérhető javaslatok és tanulmányok az ESG szemlélet elterjedését segítik. A BÉT 2019 óta tagja a szervezetnek.

KIBOCSÁTÓI KONZULTÁCIÓ

A BÉT az ESG szemlélet elterjesztését 2020 elején egy Kibocsátói Fórum rendezvénnel kezdte, ahol az ESG adatok publikálásában élen járó kibocsátók beszéltek a témáról. A cél az volt, hogy a ma még nem riportáló kibocsátók lássák, mennyi idő kell egy komplex jelentés elkészítéséhez, ami alapján a cégük reális ESG ratinget kaphat. A rendezvényen a témában legjáratasabb hazai tanácsadó cégek képviselői is bemutatkoztak.

EGYÜTTMŰKÖDÉS TANÁCSADÓ CÉGEKKEL

A BÉT folyamatosan együttműködik a BIG4 tanácsadó cégekkel az ESG területen. A Deloitte céggel 2017 óta van kapcsolata, de a KPMG, a PwC és az EY is támogatja a tőzsde célkitűzését, számos hazai és nemzetközi szakértőjének – jellemzően pro-bono – munkájával.

BCSDH-TAGSÁG

A BÉT 2020-ban az MNB-t követve belépett a Magyarországi Üzleti Tanács a Fenntartható Fejlesztésért (Business Council for Sustainable Development in Hungary – BCSDH) szervezetbe. Azt szeretnénk, hogy a BCSDH-tagok megismerjék a tőzsde ESG céljait, és támogassák a BÉT munkáját azzal, hogy az ESG szemlélet ne csak a tőzsdére bevezetett cégeket jellemezze, hanem a még nem tőzsdeérett vállalatoknak is irányt mutasson. A BCSDH-ban tag nemzetközi cégek hazai leányvállalatai jó példát mutatnak a hazai középvállalatoknak is, amelyből a tőzsde is hasznos információkat nyer. Ilyen lehet például az anyacégeknél működő zöldkötvény-programok tapasztalatainak megismerése.

ESG REPORTING GUIDE KONZULTÁCIÓ

A BÉT 2020 nyarán egy szűk szakmai kör elé tárta a tőzsdei kibocsátóknak szóló, az ESG adatok jelentésére vonatkozó ajánlását. A kezdeményezésre pozitív visszajelzések érkeztek, és értékes javaslatokat kaptunk az anyag továbbfejlesztéséhez. A Deloitte szakértőit bevonva, a BÉT lezárta az ESG Reporting Guide-ot, és 2020 őszén az anyagot nyilvános konzultációra bocsátotta, amely 2021. január végével lezárul. Az ajánlás célja, hogy az ESG jelentéskészítésben még részt nem vevő kibocsátók számára bemutassa: a riportálás pozitív hatású. Az adminisztrációs teher jobb működési hatékonyságot, alacsonyabb működési kockázatot és végső soron jobb részvényértékeltséget, vagy olcsóbb kötvényfinanszírozást jelent. A BÉT ajánlásai szándékosan nem előíró jellegűek. Az első anyag arra szolgál, hogy támpontot adjon az indulásnál és eligazítson az uniós szabályozásban, valamint bemutassa, milyen jelentési keretrendszerek állnak rendelkezésre az ESG megfelelıőség vizsgálatához. A BÉT az ESG anyagot 2021 első negyedévében lezárja, majd az év során a kibocsátókkal továbbfejleszti. Ennek fóruma a Felelıs Társaságirányítási Bizottság alatt létrejött ESG munkacsoport.

MNB ZÖLDPÉNZÜGYEK-PROGRAM TÁMOGATÁSA

Az MNB a világ jegybankjai között élen jár a zöldpénzügyek fejlesztésében. A szabályozási feladatok mellett a jegybank részt vesz az oktatásban és az érzékenyítésben is. A BÉT oktatási leányvállalata, a BIB három zöldpénzügyi és ESG kurzussal jelentkezett 2020-ban; a kör a nagy érdeklődést látva tovább bővílhet.

ESG INDEX KIALAKÍTÁSÁNAK LEHETŐSÉGE ÉS ESG RATING MEGJELENÍTÉSE

Az Európai Unió SFDR szabályozása miatt fontos, hogy a BÉT kibocsátóira legyen ESG rating értékelés. Ennek feltétele, hogy növekedjen a transzparencia, és a kibocsátók megosszák az ESG kockázatokra vonatkozó nem-pénzügyi adataikat. Értékelésük akkor is lesz, ha nem önkéntesen riportálnak, de az adatok hiányában ez csak negatívabb lehet, mintha nyilvános lenne a vonatkozó információ. Az ESG rating javítása már az intézményi befektetők bevonásával történhet meg (engagement). A BÉT célja, hogy 2021-ben olyan ESG rating szolgáltatóval működjön

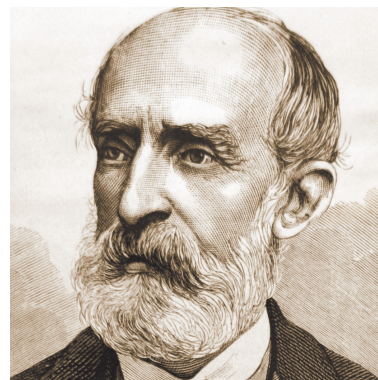
együtt, amely a hazai kibocsátók értékelésére költséghatékony megoldást kínál. A magyarországi intézményi befektetők számára kulcsfontosságú lesz ez az adat, mert a hazai részvényportfóliók ESG hatásáról jelentést kell készíteniük.

A BÉT hazai és regionális indexeinek ESG ratingje fontos információ minden befektetőnek, de a kibocsátói ratingek azt is lehetővé teszik, hogy a tőzsde további ESG indexeket állítson elő. Ennek lehetőségét 2021-ben kell megvizsgálni. A cél az, hogy a COVID miatt átrendeződött, az ESG alapon kezelt portfóliókat preferáló befektetői magatartást kihasználjuk.

BÁRÓ KOCHMEISTER FRIGYES

Kochmeister Frigyesnek kitüntetett szerepe van a magyar tőzsde történetében: ő volt az 1864-ben megalakított Pesti Áru- és Értéktőzsde első elnöke, aki példátlanul hosszú ideig, egészen 1900-ig töltötte be tisztségét.

Kochmeister Frigyes Sopronban született 1816-ban, és a helyi iskolák elvégzése után a családi hagyományt folytatva gyógyszerésznek készült. Gyakornokoskodott édesapja, Kochmeister Ede gyógyszerertárában, 1833-ban pedig a bécsi tudományegyetemen gyógyszerészi diplomát szerzett. Már ekkor is látszott a gazdaság és a kereskedelem iránti érdeklődése, hiszen közgazdaságtant is tanult, később pedig banki és kereskedelmi gyakorlatot szerzett.

Látóköreit tovább szélesítette, amikor 1841-ben bejárta Európát, megfordult többek között Franciaországban, Olaszországban, Németországban, Belgiumban és Angliában. Egyesítve az otthonról hozott gyógyszerészet iránti érdeklődését, valamint kereskedelmi tapasztalatát és Európa-szerte kiépített kapcsolatait, 1842-ben Budapesten gyógyáru nagykereskedést és terményáru üzletet nyitott. Itt Balla Vilmos Régi pesti kávéházi legendái szerint „buzgón árusította az alkoholt és szagosszappant, a szeplő-kenőcsöt, a tyúkszemirtóvizet, továbbá ama híres fogport”. E kis boltból később híres nagykereskedés lett, amely hosszú ideig meghatározó szereplője volt az ország gyógyszerellátásának. Ezt követően gyógyszerkészítő laboratóriumot hozott létre, majd megszervezte a gyarmatáru kereskedelmet.

Az eredményes vállalkozásokat felépítő, immár hírneves Kochmeister Frigyes későbbi pályafutását igen aktív társadalmi szerepvállalás jellemezte. Számos szervezet, társaság létrehozásában segédkezett, és közülük sokban töltött be tekintélyes pozíciókat. 1859-ben megválasztották a Pesti Kereskedelmi és Iparkamara elnökévé, és egyike volt a Kereskedelmi Akadémia, a Lloyd-társaság és a pesti gabonatársaság alapítóinak is. 1864-ben részt vett a Budapesti Áru- és Értéktőzsde megalapításában, melynek első elnökévé választották – e tisztségét több mint 30 évig, egészen 1900-ig töltötte be. Részt vett a Magyar Általános Hitelbank 1867-es megalapításában és annak vezetésében egyaránt. Igazgatósági tagja volt továbbá a hengermalom részvénytársaságnak, sőt országgyűlési képviselő is volt főrendiházi tagként.

A magyar tőzsde leghosszabb ideig regnáló elnöke, Kochmeister Frigyes a legendák szerint igencsak népszerű volt a korabeli alkuszok körében. A Pesti Áru- és Értéktőzsde megnyitásakor kitért a tőzsdék nemzetközi jelentőségére is, valamint beszédében felkérte a gazdákat, gyárosokat, iparosokat, alkuszokat, hogy „iparkodjanak a tőzsdének rendes és szorgalmas látogatása és üzleteiknek lehetőleg a tőzsdén való kötése által intézményünknek egészséges és erőteljes életet biztosítani”.

1874-ben az országos protestáns árvaház elnökévé választották, miután az általa adományozott 80 ezer forintból építették fel a társaság épületét. Az általában imponáló szalonkabátjában megjelenő, fehér körszállas Kochmeister Frigyeset osztrák és magyar bárói ranggal is kitüntették. Budapesten, 1907-ben halt meg.

ÉLETRAJZI FORRÁSOK

- Gelléri Mór: A magyar ipar úttörői
 - Gyógyszerészi Értesítő, 1907. 733.
 - Új Magyar Életrajzi Lexikon. Magyar Könyvklub, Budapest, III. kötet, 1001–1002.
 - Országgyűlési Almanach 1901–1906, A Pesti Lloyd-Társulat Könyvnyomdája, Budapest 1901, szerk.: Sturm Albert
-

© Budapesti Értéktőzsde Zrt.
1054 Budapest, Szabadság tér 7.
www.bet.hu